

Acest document reprezintă un instrument de documentare, iar instituțiile nu își asumă responsabilitatea pentru conținutul său.

► **B**   **DIRECTIVA 2009/43/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI**
din 6 mai 2009
de simplificare a clauzelor și condițiilor de transfer al produselor din domeniul apărării în
interiorul Comunității
(Text cu relevanță pentru SEE)
(JO L 146, 10.6.2009, p. 1)

Astfel cum a fost modificată prin:

				Jurnalul Oficial		
				NR.	Pagina	Data
► <u>M1</u>	Directiva 2010/80/UE a Comisiei din 22 noiembrie 2010	L 308	11	24.11.2010		
► <u>M2</u>	Directiva 2012/10/UE a Comisiei din 22 martie 2012	L 85	3	24.3.2012		
► <u>M3</u>	Directiva 2012/47/UE a Comisiei din 14 decembrie 2012	L 31	43	31.1.2013		
► <u>M4</u>	Directiva 2014/18/UE a Comisiei din 29 ianuarie 2014	L 40	20	11.2.2014		

**DIRECTIVA 2009/43/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A
CONSILIULUI**

din 6 mai 2009

**de simplificare a clauzelor și condițiilor de transfer al produselor
din domeniul apărării în interiorul Comunității**

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 95,

având în vedere propunerea Comisiei,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) Tratatul prevede crearea unei piețe interne, inclusiv eliminarea obstacolelor existente între statele membre în calea liberei circulații a mărfurilor și a serviciilor și instituirea unui sistem care să împiedice denaturarea concurenței în interiorul pieței interne.
- (2) Dispozițiile tratatului referitoare la piața internă se aplică tuturor mărfurilor și serviciilor furnizate contra cost, inclusiv produselor din domeniul apărării, dar nu împiedică statele membre ca, în anumite condiții, să ia alte măsuri în anumite cazuri, atunci când consideră că acest lucru este necesar pentru protecția intereselor lor esențiale în materie de securitate.
- (3) Actele cu putere de lege și actele și măsurile administrative din statele membre cu privire la transferul de produse din domeniul apărării în interiorul Comunității conțin disparități care pot împiedica circulația acestor produse și pot denatura concurența în interiorul pieței interne, reprezentând astfel un obstacol în calea inovării, cooperării industriale și competitivității industriei de apărare în Uniunea Europeană.
- (4) Printre obiectivele urmărite de actele cu putere de lege și actele administrative din statele membre se numără garantarea drepturilor omului, a păcii, a securității și a stabilității prin intermediul unor sisteme de control stricte și de restricționare a exportului și proliferării de produse din domeniul apărării către țări terțe și către alte state membre.

⁽¹⁾ Avizul din 23 octombrie 2008 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial)

⁽²⁾ Avizul Parlamentului European din 16 decembrie 2008 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 23 aprilie 2009.

▼B

- (5) Astfel de restricții privind circulația produselor din domeniul apărării în interiorul Comunității nu pot fi eliminate cu titlu general, prin aplicarea directă a principiilor liberei circulații a mărfurilor și serviciilor, prevăzute în tratat, deoarece acestea pot fi justificate de la caz la caz în conformitate cu articolele 30 sau 296 din tratat, care continuă să fie aplicabile de statele membre, în cazul în care condițiile acestora sunt îndeplinite.
- (6) Prin urmare, este necesar să se armonizeze actele cu putere de lege și actele administrative în domeniu ale statelor membre în așa fel încât să se simplifice transferul intracomunitar de produse din domeniul apărării pentru a se asigura funcționarea adecvată a pieței interne. Prezenta directivă vizează anumite norme și proceduri doar în măsura în care acestea se referă la produse din domeniul apărării și, prin urmare, nu afectează politicile statelor membre privind transferul de produse din domeniul apărării.
- (7) Armonizarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative în domeniu ale statelor membre nu ar trebui să aducă atingere obligațiilor și angajamentelor internaționale ale statelor membre și nici libertății lor de decizie în ceea ce privește politica lor privind exportul de produse din domeniul apărării.
- (8) Statele membre ar trebui să aibă în continuare dreptul de a desfășura și de a dezvolta mecanisme de cooperare interguvernamentală, respectând în același timp dispozițiile prezentei directive.
- (9) Prezenta directivă nu ar trebui să se aplice produselor din domeniul apărării care doar tranzitează teritoriul Comunității, și anume produselor care nu au primit altă destinație vamală decât regimul de tranzit extern sau care au fost plasate într-o zonă liberă sau într-un antrepozit liber unde produsele respective nu trebuie înscrise într-o evidență contabilă operativă aprobată.
- (10) Prezenta directivă ar trebui să vizeze toate produsele din domeniul apărării care corespund celor enumerate în Lista comună a Uniunii Europene cuprinzând produsele militare⁽¹⁾, inclusiv componentele și tehnologiile aferente acestora.
- (11) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere punerii în aplicare a Acțiunii comune 97/817/PESC din 28 noiembrie 1997, adoptată de Consiliu pe baza articolului J.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană, referitoare la minele terestre antipersonal⁽²⁾, și nu ar trebui să aducă atingere ratificării și punerii în aplicare de către statele membre a Convenției privind munițiile cu submuniție, semnată la Oslo la 3 decembrie 2008.

⁽¹⁾ JO L 88, 29.3.2007, p. 58.

⁽²⁾ JO L 338, 9.12.1997, p. 1.

▼B

- (12) Obiectivele de garantare a drepturilor omului, a păcii, a securității și a stabilității, urmărite în general de actele cu putere de lege și actele administrative din statele membre care limitează transferul de produse din domeniul apărării impun ca transferul acestor produse în interiorul Comunității să fie în continuare supus autorizării din partea statelor membre de origine și asigurării unor garanții din partea statelor membre destinate.
- (13) Având în vedere garanțiile prevăzute în prezenta directivă privind protejarea acestor obiective, nu ar mai fi necesar ca statele membre să introducă ori să mențină alte restricții pentru a asigura îndeplinirea obiectivelor amintite, în temeiul articolelor 30 și 296 din tratat.
- (14) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere aplicării dispozițiilor necesare din motive de politici publice sau de securitate publică. Având în vedere natura și caracteristicile produselor din domeniul apărării, motivele de politică publică, cum ar fi cele referitoare la siguranța transporturilor, siguranța stocurilor, riscul de deeturnare și prevenirea criminalității au o importanță deosebită în sensul prezentei directive.
- (15) Prezenta directivă nu aduce atingere aplicării Directivei 91/477/CEE a Consiliului din 18 iunie 1991 privind controlul achiziționării și deținerii de arme⁽¹⁾ și în special dispozițiilor privind formalitățile pentru circulația armelor în Comunitate. De asemenea, prezenta directivă nu aduce atingere aplicării Directivei 93/15/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind armonizarea dispozițiilor referitoare la introducerea pe piață și controlul explozivilor de uz civil⁽²⁾ și în special dispozițiilor privind transferul munițiilor.
- (16) Orice transfer de produse din domeniul apărării în interiorul Comunității ar trebui să fie în prealabil supus autorizării prin intermediul unor licențe generale, globale sau individuale de transfer, acordate sau publicate de statul membru de pe teritoriul căruia furnizorul dorește să transfere produsele din domeniul apărării. Statele membre ar trebui să poată scuti transferurile de produse din domeniul apărării de obligația autorizării prealabile în cazurile specifice menționate în prezenta directivă.
- (17) Statele membre ar trebui să aibă libertatea de a refuza sau de a acorda autorizații prealabile. În conformitate cu principiile fondatoare ale pieței interne, respectivele autorizații ar trebui să fie valabile pe tot teritoriul Comunității și nu ar trebui să fie cerute alte autorizații de tranzit prin alte state membre sau de intrare pe teritoriul altor state membre.
- (18) Statele membre ar trebui să determine tipul adecvat de licență de transfer pentru produsele sau categoriile de produse din domeniul apărării, pentru fiecare tip de transfer, precum și clauzele și condițiile aferente fiecăreia dintre licențele de transfer, ținând cont de sensibilitatea transferului.

⁽¹⁾ JO L 256, 13.9.1991, p. 51.

⁽²⁾ JO L 121, 15.5.1993, p. 20.

▼B

- (19) În ceea ce privește componentele, statele membre ar trebui să se abțină, pe cât posibil, să impună restricții la export, acceptând din partea destinatarului o declarație de utilizare și ținând cont de gradul de integrare a acestor componente în produsele proprii ale destinatarului.
- (20) Statele membre ar trebui să stabilească destinatarii licențelor de transfer în mod nediscriminatoriu, cu excepția cazului în care acest lucru este necesar pentru a-și proteja interesele esențiale de securitate.
- (21) Pentru a facilita transferurile de produse din domeniul apărării, statele membre ar trebui să publice licențele generale de transfer prin care autorizează transferul produselor din domeniul apărării către orice întreprindere care respectă clauzele și condițiile stabilite în fiecare licență generală de transfer.
- (22) Ar trebui publicată o licență generală pentru transferurile de produse din domeniul apărării către forțe armate în scopul creșterii substanțiale a securității furnizării pentru toate statele membre care aleg să achiziționeze astfel de produse în interiorul Comunității.
- (23) Ar trebui publicată o licență generală pentru transferurile de componente către întreprinderi europene autorizate din domeniul apărării pentru a stimula cooperarea între aceste întreprinderi și integrarea acestora, în special prin facilitarea optimizării canalelor de furnizare și a economiilor de scară.
- (24) Statele membre care participă la un program de cooperare interguvernamentală ar trebui să poată publica o licență generală pentru transferurile de produse din domeniul apărării către destinatari din alte state membre participante, după cum este necesar pentru executarea programului respectiv de cooperare. Acest lucru ar îmbunătăți condițiile de participare la programele de cooperare interguvernamentală a întreprinderilor care își au sediul în statele membre participante.
- (25) Statele membre ar trebui să poată publica alte licențe generale de transfer pentru cazurile în care riscurile la adresa drepturilor omului, a păcii, a securității și a stabilității sunt foarte mici, ținând cont de natura produselor și a destinatarilor.
- (26) În cazurile în care nu se poate publica o licență generală de transfer, statele membre ar trebui să acorde, la cerere, licențe globale de transfer unor întreprinderi individuale, cu excepția cazurilor stabilite în prezenta directivă. Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a acorda licențe globale de transfer, cu posibilitatea de reînnoire a acestora.
- (27) Întreprinderile ar trebui să informeze autoritățile competente cu privire la utilizarea licențelor generale de transfer, având în vedere garantarea drepturilor omului, a păcii, a securității și a stabilității, precum și pentru a permite raportarea transparentă a transferurilor de produse din domeniul apărării în vederea asigurării unui control democratic.

▼B

- (28) Marja de decizie a statelor membre în ceea ce privește stabilirea clauzelor și condițiilor de acordare a licențelor generale, globale și individuale de transfer ar trebui să fie suficient de flexibilă pentru a permite continuarea mecanismelor de cooperare în vigoare care funcționează în cadrul internațional existent privind controlul exporturilor. Deoarece decizia de autorizare sau de refuz al unui export este și ar trebui să rămână la latitudinea fiecărui stat membru, această cooperare ar trebui să se bazeze numai pe coordonarea voluntară a politicilor în domeniul exportului.
- (29) Pentru a compensa înlocuirea progresivă a controlului individual *ex-ante* cu un control general *ex-post* în statul membru de origine al produselor din domeniul apărării, ar trebui create condiții de încredere reciprocă prin includerea unor garanții care să asigure faptul că produsele din domeniul apărării nu sunt exportate cu încălcarea restricțiilor la export către țări terțe. Acest principiu ar trebui respectat și în cazurile în care produsele din domeniul apărării fac obiectul mai multor transferuri între state membre înainte de a fi exportate către o țară terță.
- (30) Statele membre cooperează în cadrul instituit prin Poziția comună 2008/944/PESC a Consiliului din 8 decembrie 2008 de definire a normelor comune care reglementează controlul exporturilor de tehnologie și echipament militar⁽¹⁾, prin aplicarea unor criterii comune și a unor mecanisme de consultare și de notificare a refuzurilor în vederea atingerii unei convergențe sporite în ceea ce privește aplicarea politicilor lor în domeniul exportului de produse din domeniul apărării către țări terțe. Prezenta directivă nu ar trebui să împiedice statele membre să stabilească clauzele și condițiile licențelor de transfer pentru produse din domeniul apărării, inclusiv posibile restricții la export, în special acolo unde acest lucru este necesar pentru cooperarea în cadrul respectivei poziții comune.
- (31) Furnizorii ar trebui să informeze destinatarii despre orice restricții cuprinse în licențele de transfer pentru a favoriza încrederea reciprocă în capacitatea destinatarilor de a respecta aceste restricții după transfer, mai ales în cazul unei cereri de export către țări terțe.
- (32) Ar trebui să rămână la latitudinea întreprinderilor să decidă dacă avantajele care decurg din posibilitatea de a primi produse din domeniul apărării în temeiul unei licențe generale de transfer justifică cererea de autorizare. Transferurile în cadrul unui grup de întreprinderi ar trebui să beneficieze de o licență generală de transfer în cazul în care membrii grupului sunt autorizați în statele membre în care își au sediul.
- (33) Sunt necesare criterii comune de autorizare pentru a favoriza încrederea reciprocă, mai ales în ceea ce privește capacitatea destinatarilor de a respecta restricțiile la exportul de produse din domeniul apărării primite în temeiul unei licențe de transfer dintr-un alt stat membru.

⁽¹⁾ JO L 335, 13.12.2008, p. 99.

▼B

- (34) Pentru a facilita încrederea reciprocă, destinarii produselor din domeniul apărării transferate ar trebui să se abțină să exporte aceste produse în cazul în care licența de transfer cuprinde restricții la export.
- (35) Atunci când solicită o licență de export către țări terțe, întreprinderile ar trebui să depună la autoritățile lor competente o declarație conform căreia au respectat toate restricțiile la export legate de transferul de produse din domeniul apărării, impuse de statul membru care a emis licența de transfer. În acest context, se reamintește că mecanismul de consultare între statele membre, astfel cum se prevede în Poziția comună 2008/944/PESC, este deosebit de important.
- (36) Atunci când exportă către o țară terță un produs din domeniul apărării primit în temeiul unei licențe de transfer, întreprinderile ar trebui să prezinte dovada licenței de export în fața autorității vamale competente de la frontiera externă comună a Comunității.
- (37) Lista produselor din domeniul apărării cuprinsă în anexă ar trebui să fie actualizată în strictă conformitate cu Lista comună a Uniunii Europene cuprinzând produsele militare.
- (38) În vederea instaurării progresive a încrederii reciproce, este necesar ca statele membre să definească măsuri, inclusiv sancțiuni, eficace și suficiente pentru a garanta respectarea dispozițiilor prezentei directive și mai ales a celor referitoare la obligația întreprinderilor de a respecta criteriile comune de autorizare și restricțiile privind utilizarea produselor din domeniul apărării ulterior unui transfer.
- (39) În cazul în care un stat membru de origine are îndoieli întemeiate privind respectarea de către un destinatar autorizat a oricărei condiții cuprinse în licența sa generală de transfer, sau în cazul în care un stat membru care acordă licențe de transfer consideră că politica publică, securitatea publică sau interesele sale esențiale privind securitatea ar putea fi afectate, statul respectiv ar trebui nu numai să informeze celelalte state membre și Comisia, dar și să poată suspenda provizoriu orice licență de transfer care privește destinatarul în cauză, ținând cont de responsabilitatea sa privind garantarea drepturilor omului, a păcii, a securității și a stabilității.
- (40) Pentru a stimula încrederea reciprocă, aplicarea actelor cu putere de lege și a actelor și măsurilor administrative adoptate pentru a asigura respectarea prezentei directive ar trebui amânată. Acest lucru ar permite, înainte de aplicarea dispozițiilor respective, evaluarea progresului obținut pe baza unui raport pregătit de Comisie, care se bazează pe informațiile trimise de statele membre cu privire la măsurile luate.
- (41) Comisia ar trebui să publice cu regularitate un raport privind punerea în aplicare a prezentei directive, care poate fi însoțit, după caz, de propuneri legislative.

▼B

- (42) Prezenta directivă nu aduce atingere existenței sau instituirii de uniuni regionale între Belgia și Luxemburg, sau între Belgia, Luxemburg și Olanda, astfel cum este prevăzut în articolul 306 din tratat.
- (43) Deoarece obiectivul prezentei directive, și anume simplificarea normelor și procedurilor aplicabile transferurilor intracomunitare de produse din domeniul apărării pentru a se asigura buna funcționare a pieței interne nu poate fi îndeplinit în mod satisfăcător de către statele membre din cauza divergențelor existente între procedurile actuale de acordare a licențelor și a caracterului transfrontalier al transferurilor și, prin urmare, poate fi îndeplinit mai bine la nivelul Comunității, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat în respectivul articol, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivului respectiv.
- (44) Măsurile necesare pentru punerea în aplicare a prezentei directive ar trebui să se adopte în conformitate cu Decizia 1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a normelor privind exercitarea competențelor de executare conferite Comisiei ⁽¹⁾.
- (45) Comisia ar trebui, în special, să fie împuternicită să modifice anexa. Deoarece măsurile respective au un domeniu general de aplicare și sunt destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentei directive, acestea trebuie să se adopte în conformitate cu procedura de reglementare cu control prevăzută la articolul 5a din Decizia 1999/468/CE.
- (46) În conformitate cu punctul 34 din Acordul interinstituțional pentru o mai bună legiferare ⁽²⁾, statele membre sunt încurajate să elaboreze, pentru ele însele și în interesul Comunității, propriile tabele care să ilustreze, în măsura posibilității, corespondența dintre prezenta directivă și măsurile de transpunere și să le facă publice,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL 1

OBIECTUL, DOMENIUL DE APLICARE ȘI DEFINIȚII

Articolul 1

Obiectul

- (1) Obiectivul prezentei directive este de a simplifica normele și procedurile aplicabile transferului intracomunitar de produse din domeniul apărării pentru a asigura funcționarea corectă a pieței interne.
- (2) Prezenta directivă nu aduce atingere libertății de decizie a statelor membre în ceea ce privește politicile în domeniul exportului de produse din domeniul apărării.

⁽¹⁾ JO L 184, 17.7.1999, p. 23.

⁽²⁾ JO C 321, 31.12.2003, p. 1.

▼B

(3) Aplicarea prezentei directive este sub rezerva articolelor 30 și 296 din tratat.

(4) Prezenta directivă nu aduce atingere posibilității statelor membre de a menține și de a dezvolta mecanisme de cooperare interguvernamentală, respectând în același timp dispozițiile prezentei directive.

*Articolul 2***Domeniul de aplicare**

Prezenta directivă se aplică produselor din domeniul apărării, astfel cum sunt menționate în anexă.

*Articolul 3***Definiții**

În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

- (1) „produs din domeniul apărării” înseamnă orice produs prezentat în anexă;
- (2) „transfer” înseamnă orice expediere sau mutare a unui produs din domeniul apărării de la un furnizor către un destinatar dintr-un alt stat membru;
- (3) „furnizor” înseamnă persoana fizică sau juridică cu reședința/sediul în Comunitate care are răspunderea juridică pentru transfer;
- (4) „destinatar” înseamnă persoana fizică sau juridică cu reședința/sediul în Comunitate care are răspunderea juridică pentru primirea unui transfer;
- (5) „licență de transfer” înseamnă o autorizație eliberată furnizorilor de către o autoritate națională dintr-un stat membru pentru a transfera produse din domeniul apărării către un destinatar dintr-un alt stat membru;
- (6) „licență de export” înseamnă o autorizație de a furniza produse din domeniul apărării către o persoană fizică sau juridică din orice țară terță;
- (7) „tranzit prin” înseamnă transportul produselor din domeniul apărării prin unul sau mai multe state membre, altele decât statul membru de origine și statul membru destinatar.

CAPITOLUL II
LICENȚE DE TRANSFER

Articolul 4

Dispoziții generale

(1) Transferul de produse din domeniul apărării între statele membre face obiectul unei autorizații prealabile. Nu sunt necesare alte autorizații din partea altor state membre pentru tranzitul de produse din domeniul apărării prin state membre sau pentru intrarea pe teritoriul statului membru unde se află destinatarul acestor produse, fără a aduce atingere aplicării dispozițiilor necesare din motive de securitate publică sau de politici publice, cum ar fi, printre altele, cele referitoare la siguranța transporturilor.

(2) Fără a aduce atingere alineatului (1), statele membre pot scuti transferurile de produse din domeniul apărării de la obligația autorizării prealabile, menționată în respectivul alineat, în cazul în care:

- (a) furnizorul sau destinatarul este un organism guvernamental sau face parte din forțele armate;
- (b) furnizările sunt efectuate de Uniunea Europeană, NATO, IAEA sau alte organizații interguvernamentale pentru îndeplinirea sarcinilor lor;
- (c) transferul este necesar pentru punerea în aplicare a unui program de cooperare între statele membre privind armamentul;
- (d) transferul are legătură cu ajutoarele umanitare trimise în cazul unui dezastru sau ia forma unei donații într-o situație de urgență;
- (e) transferul este necesar pentru sau după reparare, întreținere, expunere sau demonstrație.

(3) La cererea unui stat membru sau din proprie inițiativă, Comisia poate modifica alineatul (2) pentru a include cazurile în care:

- (a) transferul are loc în condiții care nu afectează politicile publice sau securitatea publică;
- (b) obligația de autorizare prealabilă a devenit incompatibilă cu angajamentele internaționale ale statelor membre în urma adoptării prezentei directive; sau
- (c) este necesar pentru cooperarea interguvernamentală, astfel cum este menționat la articolul 1 alineatul (4).

Măsurile respective, destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentei directive prin completarea acesteia se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 14 alineatul (2).

▼B

(4) Statele membre se asigură că furnizorii care doresc să transfere produse din domeniul apărării de pe teritoriile acestora pot utiliza licențe generale de transfer sau pot solicita licențe individuale sau globale de transfer, în conformitate cu articolele 5, 6 și 7.

(5) Statele membre stabilesc tipul de licență de transfer pentru produse sau categoriile de produse din domeniul apărării în cauză, în conformitate cu dispozițiile prezentului articol și ale articolelor 5, 6 și 7.

(6) Statele membre stabilesc toate clauzele și condițiile licențelor de transfer, inclusiv orice restricții privind exportul de produse din domeniul apărării către persoane fizice sau juridice din țări terțe, având în vedere, printre altele, riscurile pentru garantarea drepturilor omului, a păcii, a securității și a stabilității. Statele membre pot opta, cu respectarea legislației comunitare, să solicite asigurări de utilizare finală, inclusiv certificate de utilizator final.

(7) Statele membre stabilesc clauzele și condițiile licențelor de transfer pentru componente pe baza unei evaluări a sensibilității transferului conform, printre altele, criteriilor următoare:

- (a) natura componentelor în legătură cu produsele în care urmează a fi încorporate și în legătură cu orice utilizare finală a produselor finite, care ar putea provoca îngrijorare;
- (b) importanța componentelor în raport cu produsele în care vor fi încorporate.

(8) Cu excepția cazului în care statele membre consideră că transferul de componente este sensibil, acestea se abțin să impună orice restricții privind exportul de componente, dacă destinatarul prezintă o declarație de utilizare în care afirmă că componentele supuse licenței de transfer respective sunt integrate sau vor fi integrate în propriile sale produse și nu pot fi ulterior transferate sau exportate ca atare decât în scopul întreținerii sau al reparării.

(9) Statele membre pot retrage, suspenda sau limita în orice moment utilizarea licențelor de transfer pe care le-au emis, din motive de protecție a propriilor interese esențiale de securitate, din motive de politici publice sau de securitate publică, sau ca urmare a nerespectării clauzelor și condițiilor cuprinse în licența de transfer.

*Articolul 5***Licențe generale de transfer**

(1) Statele membre publică licențe generale de transfer autorizând în mod direct furnizorii care își au sediul pe teritoriile lor respective și care respectă clauzele și condițiile cuprinse în licența de transfer să efectueze transferuri de produse din domeniul apărării, specificate în licența generală de transfer, către una sau mai multe categorii de destinatari dintr-un alt stat membru.

▼B

(2) Fără a aduce atingere articolului 4 alineatul (2), licențele generale de transfer sunt publicate cel puțin în cazurile în care:

- (a) destinatarul face parte din forțele armate ale unui stat membru sau este o autoritate contractantă în domeniul apărării, făcând achiziții pentru uzul exclusiv al forțelor armate ale unui stat membru;
- (b) destinatarul este o întreprindere autorizată în conformitate cu articolul 9;
- (c) transferul are loc în vederea unor demonstrații, evaluări sau expoziții;
- (d) transferul are loc pentru întreținere și reparații, în cazul în care destinatarul este furnizorul de origine al produselor din domeniul apărării.

(3) Statele membre care participă la un program de cooperare inter-guvernamentală cu privire la dezvoltarea, fabricarea și utilizarea unuia sau a mai multor produse din domeniul apărării pot publica o licență generală de transfer pentru transferurile către alte state membre participante la program, după cum este necesar pentru funcționarea programului respectiv.

(4) Fără a aduce atingere altor dispoziții din prezenta directivă, statele membre pot defini condițiile de înregistrare înaintea primei utilizări a unei licențe generale de transfer.

*Articolul 6***Licențe globale de transfer**

(1) Statele membre decid să acorde licențe globale de transfer unui furnizor individual la cererea acestuia, autorizând transferuri de produse din domeniul apărării către destinatari dintr-unul sau mai multe state membre.

(2) Statele membre prevăd în cadrul fiecărei licențe globale de transfer produsele sau categoriile de produse din domeniul apărării supuse licenței respective și destinatarii sau categoria de destinatari autorizați.

O licență globală de transfer se acordă pe o perioadă de trei ani, cu posibilitatea de reînnoire de către statul membru.

*Articolul 7***Licențe individuale de transfer**

Statele membre decid să acorde licențe individuale de transfer unui furnizor individual la cererea acestuia, autorizând un singur transfer al unei cantități specifice de produse specifice din domeniul apărării, care vor fi trimise printr-unul sau mai multe transporturi către un singur destinatar, atunci când:

- (a) cererea de licență de transfer este limitată la un singur transfer;

▼B

- (b) este necesar pentru protejarea intereselor esențiale de securitate ale statului membru, sau din motive de politici publice;
- (c) este necesar pentru îndeplinirea obligațiilor și a angajamentelor internaționale ale statelor membre; sau
- (d) un stat membru are motive întemeiate să considere că furnizorul nu va putea să respecte toate clauzele și condițiile necesare pentru a i se acorda o licență globală de transfer.

CAPITOLUL III

INFORMAȚII, AUTORIZARE ȘI EXPORT DUPĂ TRANSFER

*Articolul 8***Informații din partea furnizorilor**

- (1) Statele membre se asigură că furnizorii de produse din domeniul apărării informează destinatarii cu privire la clauzele și condițiile licenței de transfer, inclusiv cu privire la restricții, privind utilizarea finală sau exportul produselor din domeniul apărării.
- (2) Statele membre se asigură că furnizorii informează în timp util autoritățile competente ale statului membru de pe teritoriul căruia doresc să transfere produse din domeniul apărării despre intenția lor de a folosi o licență generală de transfer pentru prima dată. Statele membre pot determina informațiile suplimentare care pot fi solicitate privind produsele din domeniul apărării transferate sub o licență generală de transfer.
- (3) Statele membre se asigură și verifică periodic că furnizorii țin evidențe detaliate și complete ale transferurilor lor, în conformitate cu legislația în vigoare din statul membru respectiv și stabilesc cerințele privind raportarea aferente utilizării unei licențe generale, globale sau individuale, de transfer. Aceste evidențe includ documente comerciale ce conțin următoarele informații:
  - (a) descrierea produsului din domeniul apărării și referința acestuia, conform listei din anexă;
  - (b) cantitatea și valoarea produsului din domeniul apărării;
  - (c) datele transferului;
  - (d) numele și adresa furnizorului și a destinatarului;
  - (e) atunci când se cunoaște, utilizarea finală și utilizatorul final al produsului din domeniul apărării;

▼B

- (f) dovada că informațiile privind o restricție la export aferentă unei licențe de transfer au fost transmise destinatarului produselor din domeniul apărării.

(4) Statele membre se asigură că furnizorii țin evidențele menționate la alineatul (3) pentru o perioadă cel puțin egală cu cea prevăzută în legislația națională relevantă privind cerințele de ținere a evidențelor pentru operatorii economici în vigoare în respectivul stat membru, și, în orice caz, nu mai puțin de trei ani de la sfârșitul anului calendaristic în care a avut loc transferul. Acestea sunt furnizate la cererea autorităților competente din statul membru de pe teritoriul căruia furnizorul a transferat produsele din domeniul apărării.

*Articolul 9***Autorizare**

(1) Statele membre desemnează autoritățile competente care să asigure autorizarea destinatarilor, care își au sediul pe teritoriile lor, de produse din domeniul apărării în temeiul licențelor de transfer publicate de alte state membre, în conformitate cu articolul 5 alineatul (2) litera (b).

(2) Autorizarea stabilește credibilitatea unei întreprinderi destinate, în special în ceea ce privește capacitatea sa de a respecta restricțiile privind exportul de produse din domeniul apărării primite în temeiul unei licențe de transfer dintr-un alt stat membru. Credibilitatea se evaluează în conformitate cu următoarele criterii:

- (a) experiența dovedită în materie de activități în domeniul apărării, ținând în special seama de istoricul întreprinderii în ceea ce privește respectarea restricțiilor la export, de orice hotărâre judecătorească în materie, de orice autorizație de a fabrica sau comercializa produse din domeniul apărării și de angajarea unui personal de conducere cu experiență;
- (b) activitatea industrială relevantă în materie de produse din domeniul apărării în interiorul Comunității, în special capacitatea de integrare a sistemelor/subsistemelor;
- (c) desemnarea unui membru cu experiență al organului executiv de conducere ca responsabil personal de transferuri și exporturi;
- (d) un angajament scris al întreprinderii, semnat de membrul organului executiv de conducere menționat la litera (c), potrivit căruia întreprinderea va lua toate măsurile necesare pentru a respecta și a asigura respectarea tuturor condițiilor specifice legate de utilizarea finală și de exportul oricărui produs specific sau al oricărei componente specifice primit(e);
- (e) un angajament scris al întreprinderii, semnat de membrul organului executiv de conducere menționat la litera (c), de a face toate eforturile pentru a furniza autorităților competente informații detaliate ca răspuns la cererile și investigațiile privind utilizatorii finali sau utilizarea finală a tuturor produselor exportate, transferate sau primite de întreprindere în temeiul unei licențe de transfer dintr-un alt stat membru; și

▼B

(f) o descriere, contrasemnată de membrul organului executiv de conducere menționat la litera (c), a programului intern de asigurare a conformității sau a sistemului de gestionare a transferurilor și a exporturilor, aplicat în cadrul întreprinderii. Această descriere trebuie să conțină informații privind resursele tehnice, umane și organizaționale destinate gestionării transferurilor și a exporturilor, ierarhia în materie de răspundere în structura întreprinderii, procedurile interne de audit, sensibilizarea și instruirea personalului, mecanismele de securitate fizică și tehnică, ținerea evidențelor și trasabilitatea transferurilor și a exporturilor.

(3) Certificatele conțin următoarele informații:

(a) autoritatea competentă care eliberează certificatul;

(b) numele și adresa destinatarului;

(c) o declarație din partea destinatarului privind îndeplinirea criteriilor menționate la alineatul (2); și

(d) data eliberării și perioada de valabilitate a certificatului.

Termenul de valabilitate al certificatului, menționat la litera (d), nu poate, în niciun caz, să depășească cinci ani.

(4) Certificatele pot să conțină și alte condiții privind cele de mai jos:

(a) furnizarea de informații necesare pentru verificarea respectării criteriilor menționate la alineatul (2);

(b) suspendarea sau retragerea certificatului.

(5) Autoritățile competente examinează cel puțin la fiecare trei ani respectarea de către destinatar a criteriilor menționate la alineatul (2), precum și a oricărei condiții cuprinse în certificatele menționate la alineatul (4).

(6) Statele membre recunosc orice certificate emise în conformitate cu prezenta directivă într-un alt stat membru.

(7) Dacă o autoritate competentă constată că titularul unui certificat, care își are sediul pe teritoriul statului membru respectiv, nu mai îndeplinește criteriile menționate la alineatul (2) sau orice condiții menționate la alineatul (4), aceasta ia măsurile corespunzătoare. Aceste măsuri pot include retragerea certificatului. Autoritatea competentă informează Comisia și celelalte state membre cu privire la decizia sa.

(8) Statele membre publică și actualizează cu regularitate o listă a destinatarilor autorizați și informează Comisia, Parlamentul European și celelalte state membre cu privire la acest lucru.

Comisia pune la dispoziția publicului pe pagina sa de Internet un registru central al destinatarilor autorizați de către statele membre.

*Articolul 10***Restricții la export**

Statele membre se asigură că, atunci când solicită o licență de export, destinarii produselor din domeniul apărării declară autorităților lor competente, în cazul în care produsele respective primite în temeiul unei licențe de transfer dintr-un alt stat membru sunt însoțite de restricții la export, că au respectat clauzele privind acele restricții, inclusiv, în funcție de caz, că au obținut acordul necesar din partea statului membru de origine.

CAPITOLUL IV

PROCEDURI VAMALE ȘI COOPERARE ADMINISTRATIVĂ*Articolul 11***Proceduri vamale**

(1) Statele membre se asigură că, atunci când îndeplinesc formalitățile pentru exportul produselor din domeniul apărării la biroul vamal responsabil pentru prelucrarea declarațiilor de export, exportatorul face dovada că au fost obținute toate licențele de export necesare.

(2) Fără a aduce atingere Regulamentului (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului Vamal Comunitar ⁽¹⁾, un stat membru poate, de asemenea, pe parcursul unei perioade care să nu depășească 30 de zile lucrătoare, să suspende procedura de export de pe teritoriul său a produselor din domeniul apărării, primite dintr-un alt stat membru în temeiul unei licențe de transfer și încorporate într-un alt produs din domeniul apărării sau, dacă este necesar, să împiedice într-un alt mod ca produsele respective să părăsească Comunitatea de pe teritoriul său, în cazul în care consideră că:

- (a) în momentul acordării licenței de export nu au fost luate în considerare informații relevante; sau
- (b) circumstanțele s-au schimbat considerabil de la acordarea licenței de export.

(3) Statele membre pot prevedea ca formalitățile vamale pentru exportul produselor din domeniul apărării să fie îndeplinite numai la anumite birouri vamale.

(4) Statele membre care fac opțiunea prevăzută la alineatul (3) informează Comisia cu privire la birourile vamale respective. Comisia publică aceste informații în seria C a *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*.

⁽¹⁾ JO L 302, 19.10.1992, p. 1.

▼B*Articolul 12***Schimbul de informații**

Statele membre, acționând împreună cu Comisia, iau toate măsurile corespunzătoare pentru instituirea unei cooperări directe și a unui schimb de informații între autoritățile lor naționale competente.

CAPITOLUL V

ACTUALIZAREA LISTEI PRODUSELOR DIN DOMENIUL APĂRĂRII*Articolul 13***Adaptarea anexei**

(1) Comisia actualizează lista produselor din domeniul apărării, prevăzută în anexă, astfel încât să corespundă în mod strict Listei comune a Uniunii Europene cuprinzând produsele militare.

(2) Măsurile respective, destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentei directive se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 14 alineatul (2).

*Articolul 14***Procedura comitetului**

(1) Comisia este asistată de un comitet.

(2) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5a alineatele (1)-(4) și articolul 7 din Decizia 1999/468/CE, având în vedere dispozițiile articolului 8 din respectiva decizie.

CAPITOLUL VI

DISPOZIȚII FINALE*Articolul 15***Măsuri de salvagardare**

(1) Dacă un stat membru care acordă licențe de transfer consideră că există un risc major ca un destinatar autorizat în conformitate cu articolul 9 în alt stat membru să nu respecte o condiție cuprinsă într-o licență generală de transfer sau dacă un stat membru care acordă licențe de transfer consideră că politicile publice, securitatea publică sau interesele sale esențiale privind securitatea ar putea fi afectate, statul respectiv informează celălalt stat membru și solicită verificarea situației.

(2) În cazul în care îndoielile menționate la alineatul (1) continuă să persiste, statul membru care a acordat licența poate să suspende provizoriu efectele licenței sale generale de transfer în ceea ce privește destinatarul în cauză. Acesta informează celelalte state membre și Comisia cu privire la motivele măsurii de salvagardare. Statul membru care a adoptat măsura de salvagardare respectivă poate decide să o abroge în cazul în care consideră că aceasta nu mai este justificată.

Articolul 16

Sancțiuni

Statele membre stabilesc norme privind sancțiunile aplicabile încăl-cărilor dispozițiilor adoptate în vederea punerii în aplicare a prezentei directive, în special în cazul furnizării de informații false sau incomplete, solicitate în temeiul articolului 8 alineatul (1) sau al articolului 10, în ceea ce privește respectarea restricțiilor la export incluse într-o licență de transfer. Statele membre iau toate măsurile necesare pentru a asigura punerea în aplicare a normelor respective. Sancțiunile prevăzute trebuie să fie eficiente, proporționale și cu efect de descurajare.

Articolul 17

Evaluare și raportare

(1) Până la 30 iunie 2012 Comisia prezintă un raport privind măsurile luate de statele membre în vederea transpunerii prezentei directive, și în special a articolelor 9-12 și a articolului 15 din aceasta.

(2) Până la 30 iunie 2016 Comisia evaluează punerea în aplicare a prezentei directive și transmite Parlamentului European și Consiliului un raport în această privință. Comisia evaluează în special dacă și în ce măsură obiectivele prezentei directive au fost atinse cu privire, printre altele, la funcționarea pieței interne. În raportul său, Comisia evaluează aplicarea articolelor 9-12 și a articolului 15 din prezenta directivă, precum și impactul acesteia asupra dezvoltării unei piețe europene a echipamentelor de apărare și a unei baze industriale și tehnologice europene în domeniul apărării, având în vedere, printre altele, situația întreprinderilor mici și mijlocii. Dacă este cazul, raportul este însoțit de o propunere legislativă.

Articolul 18

Transpunere

(1) Statele membre adoptă și publică cel târziu până la 30 iunie 2011, actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive. Acestea comunică de îndată Comisiei textul măsurilor respective.

Statele membre aplică măsurile respective începând cu 30 iunie 2012.

Atunci când statele membre adoptă respectivele măsuri, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea prin care se efectuează această trimitere.

(2) Statele membre comunică Comisiei textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

▼B

Articolul 19

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării ei în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 20

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

▼ **M4**

ANEXĂ

LISTA PRODUSELOR DIN DOMENIUL APĂRĂRII

Nota 1: Termenii între ghilimele duble (« ») sunt termeni definiți. Consultați «Definițiile termenilor utilizați în prezenta listă» anexate la prezenta listă.

Nota 2: În anumite cazuri, substanțele chimice sunt prezentate după denumire și număr CAS. Lista se aplică substanțelor chimice cu aceeași formulă structurală (inclusiv hidrații) indiferent de denumire sau număr CAS. Numerele CAS sunt prezentate pentru a facilita identificarea unei anumite substanțe chimice sau a unui anumit amestec, indiferent de nomenclatură. Numerele CAS nu pot fi utilizate ca unic mijloc de identificare deoarece unele forme ale substanțelor chimice cuprinse în listă au numere CAS diferite, iar amestecurile conținând substanțe chimice cuprinse în listă pot avea, de asemenea, numere CAS diferite.

ML1 Arme cu țevă lisă cu un calibru mai mic de 20 mm, alte arme de foc și arme automate cu un calibru mai mic sau egal cu 12,7 mm (0,50 inch) și accesorii, după cum urmează, precum și componente special concepute pentru acestea:

Notă ML1 nu se aplică următoarelor:

- (a) arme de foc special concepute pentru tragere cu muniție inertă de instrucție și care nu au capacitatea de a descărca un proiectil;
  - (b) arme de foc special concepute pentru a lansa proiectile captive, care nu au încărcături explozive puternice sau legătură de comunicație, la o distanță de 500 m sau mai mică;
  - (c) arme care folosesc muniție încasetată cu percutare excentrică și care nu sunt de tip numai cu tragere automată.
- (a) puști și arme combinate, arme de mână, mitraliere, pistoale mitralieră, arme cu descărcare simultană sau secvențială din mai multe țevi;

Notă ML1.a nu se aplică următoarelor:

- (a) puști și arme combinate fabricate înainte de anul 1938;
  - (b) reproduceri de puști și arme combinate ale căror modele originale au fost fabricate înainte de anul 1890;
  - (c) arme de mână, arme cu descărcare simultană sau secvențială din mai multe țevi și mitraliere fabricate înainte de anul 1890 și reproducerile acestora.
- (b) arme cu țevă lisă după cum urmează:

1. arme cu țevă lisă special concepute pentru utilizări militare;
2. alte arme cu țevă lisă, după cum urmează:
  - (a) de tip complet automat;
  - (b) de tip semiautomat sau cu dispozitiv pneumatic de armare;

Notă ML1.b nu se aplică următoarelor:

- (a) arme cu țevă lisă fabricate înainte de anul 1938;

▼ **M4**

(b) reproduceri de arme cu țeavă lisă ale căror modele originale au fost fabricate înainte de anul 1890;

(c) arme cu țeavă lisă utilizate pentru activități de vânătoare sau sportive. Aceste arme nu trebuie să fie special concepute pentru utilizări militare sau de tip numai cu tragere automată;

(d) arme cu țeavă lisă special concepute pentru oricare dintre următoarele:

1. sacrificarea animalelor domestice;
2. tranchilizarea animalelor;
3. testarea seismică;
4. tragerea cu proiectile industriale; sau
5. neutralizarea dispozitivelor explozive de fabricație artizanală (IEDs).

N.B. Pentru dispozitivele disruptive, a se vedea ML4 și rubrica 1A006 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE.

(c) arme care folosesc muniție fără tub cartuș;

(d) magazine detașabile de cartușe, amortizoare de zgomot sau surdine, monturi speciale pentru arme, dispozitive optice de ochire pentru arme și ascunzătoare de flacăra pentru armele specificate la ML1.a, ML1.b sau ML1.c.

Notă ML1.d nu se aplică dispozitivelor optice de ochire pentru arme fără procesarea electronică a imaginii, cu mărire 9× sau mai mică, atunci când nu sunt special concepute sau modificate pentru utilizări militare sau când nu încorporează reticule special concepute pentru utilizări militare.

ML2

Arme cu țeavă lisă cu un calibru de 20 mm sau mai mare, alte arme sau armament cu un calibru mai mare de 12,7 mm (calibru 0,50 inchi), lansatoare și accesorii, după cum urmează, precum și componente special concepute pentru acestea:

(a) mitraliere, obuziere, tunuri, mortiere, arme antitanc, lansatoare de proiectile, aruncătoare militare de flăcări, puști, arme fără recul, arme cu țeavă lisă și dispozitive de reducere a semnăturii pentru acestea;

Nota 1 ML2.a include injectoarele, dispozitivele de măsurare, rezervoarele de stocare, precum și alte componente special concepute pentru a fi utilizate cu încărcături lichide de propulsie pentru oricare dintre echipamentele specificate la ML2.a.

Nota 2 ML2.a nu se aplică următoarelor tipuri de arme:

(a) puști, arme cu țeavă lisă și arme combinate fabricate înainte de anul 1938;

(b) reproduceri de puști, arme cu țeavă lisă și arme combinate ale căror modele originale au fost fabricate înainte de anul 1890;

(c) mitraliere, obuziere, tunuri și mortiere fabricate înainte de anul 1890;

▼ **M4**

(d) arme cu țeavă lisă utilizate pentru activități de vânătoare sau sportive. Aceste arme nu trebuie să fie special concepute pentru utilizări militare sau de tip numai cu tragere automată;

(e) arme cu țeavă lisă special concepute pentru oricare dintre următoarele:

1. sacrificarea animalelor domestice;
2. tranchilizarea animalelor;
3. testarea seismică;
4. tragerea cu proiectile industriale; sau
5. neutralizarea dispozitivelor explozive de fabricație artizanală (IEDs);

N.B. Pentru dispozitivele disruptive, a se vedea ML4 și rubrica 1A006 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE.

(f) lansatoare portabile de proiectile special concepute pentru a lansa proiectile captive, care nu au încărcături explozive puternice sau legătură de comunicație, la o distanță de 500 m sau mai mică.

(b) lansatoare sau generatoare fumigene, de gaz și pirotehnice, special concepute sau modificate pentru utilizări militare;

Notă ML2.b nu se aplică pistoalelor de semnalizare.

(c) dispozitive de ochire pentru arme și suporturi pentru dispozitive de ochire pentru arme având toate caracteristicile următoare:

1. special concepute pentru utilizări militare; și
2. special concepute pentru armele specificate la ML2.a;

(d) monturi și magazii detașabile de cartușe special concepute pentru armele specificate la ML2.a.

ML3

Muniții și dispozitive de reglare a focosului, după cum urmează, precum și componente special concepute pentru acestea:

- (a) muniție pentru armele specificate la ML1, ML2 sau ML12;
- (b) dispozitive de reglare a focosului special proiectate pentru muniția specificată la ML3.a.

Nota 1 Componentele special concepute specificate la ML3 includ:

(a) componente fabricate din metal sau din mase plastice, cum ar fi: capse, tuburi cartuș, benzi pentru cartușe, tamburi rotativi și repere metalice ale muniției;

(b) dispozitive de siguranță și armare, focoase, senzori și dispozitive de inițiere a exploziei;

(c) surse de putere capabile să furnizeze energie înaltă pentru o singură întrebuințare;

▼ **M4**

(d) tuburi combustibile pentru încărcături de azvârlire;

(e) submuniții incluzând grenade, mine și proiectile dirijate pe porțiunea finală a traiectoriei.

Nota 2 ML3.a nu se aplică muniției sertizate fără proiectil (blank star) și muniției inerte de instrucție cu tubul cartuș perforat.

Nota 3 ML3.a nu se aplică cartușelor special concepute pentru oricare din următoarele scopuri:

(a) semnalizare;

(b) alungarea păsărilor; sau

(c) aprinderea gazelor la pușurile petroliere.

ML4

Bombe, torpile, rachete nedirijate, rachete dirijate, alte dispozitive și încărcături explozive și echipamente și accesorii conexe, după cum urmează, precum și componente special concepute pentru acestea:

N.B.1: Pentru echipamentul de ghidare și navigație, a se vedea ML11.

N.B.2: Pentru sistemele de protecție antirachetă pentru aeronave (AMPS), a se vedea ML4.c.

(a) bombe, torpile, grenade, încărcături fumigene, rachete nedirijate, mine, rachete dirijate, încărcături explozive de adâncime, încărcături de distrugere, dispozitive și seturi pentru încărcături de distrugere, dispozitive cu «încărcături pirotehnice», cartușe și simulatoare (adică echipamente de simulare a caracteristicilor oricăruia dintre aceste produse), special concepute pentru utilizări militare;

Notă ML4.a include:

(a) grenade fumigene, bombe exploziv-incendiare, bombe incendiare și dispozitive explozive;

(b) ajutoare pentru rachete dirijate și vârfuri pentru mijloace de transport la țintă cu reintrare în atmosferă.

(b) echipamente având toate caracteristicile următoare:

1. sunt special concepute pentru utilizări militare; și
2. special concepute pentru «activități» legate de oricare dintre următoarele:

(a) elementele specificate la ML4.a; sau

(b) dispozitivele explozive de fabricație artizanală (IEDs);

Notă tehnică:

În sensul ML4.b.2 termenul «activități» se referă la mânăuire, lansare, calibrare, control, descărcare, detonare, activare, furnizarea energiei necesare pentru o singură întrebuințare, simularea unor ținte, bruiere, dragare, detectare sau distrugere.

Nota 1 ML4.b include:

(a) echipamente mobile de lichefiere a gazului capabile să producă o cantitate mai mare sau egală cu 1 000 kg de gaz lichefiat pe zi;

(b) cabluri electrice conductoare flotante destinate dragării minelor magnetice.

▼ **M4**

(c) sisteme de protecție antirachetă pentru aeronave (AMPS).

Notă ML4.c nu se aplică sistemelor de protecție anti-rachetă pentru aeronave (AMPS) având toate caracteristicile următoare:

(a) oricare dintre următorii senzori de avertizare anti-rachetă:

1. senzori pasivi cu răspuns de vârf cuprins între 100 și 400 nm; sau
2. senzori activi cu impuls Doppler de avertizare antirachetă;

(b) sisteme lansatoare de dipoli;

(c) capcane termice cu funcționare în spectrul vizibil și infraroșu pentru devierea rachetelor sol-aer de pe traiectorie; și

(d) sunt instalate pe o «aeronavă civilă» și au toate caracteristicile următoare:

1. AMPS este operabil numai pe «aeronava civilă» pe care acesta este instalat și pentru care s-a emis oricare dintre următoarele autorizații:

(a) un certificat de tip civil; sau

(b) un document echivalent recunoscut de Organizația Internațională a Aviației Civile (ICAO);

2. AMPS folosește măsuri de protecție pentru a preveni accesul neautorizat la «software»; și

3. AMPS încorporează un mecanism activ care împiedică sistemul să funcționeze atunci când este înlăturat din «aeronava civilă» pe care a fost instalat.

ML5

Sisteme de conducere a focului și echipamente și sisteme aferente de alertare și avertizare, echipamente de testare, reglare și contraacțiune, după cum urmează, special concepute pentru utilizări militare, precum și componente și accesorii special concepute pentru acestea:

(a) dispozitive de ochire pentru arme, calculatoare de tragere, echipamente de dispunere în poziție de tragere pentru tunuri și sisteme de control al armamentului;

(b) sisteme de descoperire, marcare, telemetrare, supraveghere sau urmărire a țintelor; echipamente de descoperire, prelucrare a datelor, recunoaștere sau identificare; echipamente de integrare a senzorilor;

(c) echipamente de contraacțiune pentru produsele specificate la ML5.a sau ML5.b;

Notă În sensul ML5.c, echipamentele de contraacțiune includ echipamentele de detectare.

(d) echipamente de testare sau reglare pe câmpul de luptă, special concepute pentru produsele specificate la ML5.a, ML5.b sau ML5.c.

ML6

Vehicule terestre și componente pentru acestea, după cum urmează:

N.B. Pentru echipamentul de ghidare și navigație, a se vedea ML11.

(a) vehicule terestre și componente pentru acestea, special concepute sau modificate pentru utilizări militare;

▼ **M4**

La ML6.a, termenul vehicule terestre include remorcile.

(b) alte vehicule terestre și componente pentru acestea, după cum urmează:

1. vehicule având toate caracteristicile următoare:

- (a) realizate sau prevăzute cu materiale sau componente pentru a asigura o protecție balistică de nivel III (potrivit NIJ 0108.01, septembrie 1985, sau standard național comparabil) sau mai bună;
- (b) o transmisie pentru a furniza tracțiune roților din față și celor din spate simultan, inclusiv vehiculele care au roți suplimentare pentru susținerea încărcăturii, fie că sunt puse în mișcare, fie că nu;
- (c) masa totală maximă autorizată (GVWR) mai mare de 4 500 kg; și
- (d) concepute sau modificate pentru utilizare pe drumuri neamenajate;

2. componente având toate caracteristicile următoare:

- (a) special concepute pentru vehiculele specificate la ML6.b.1; și
- (b) asigură o protecție balistică de nivel III (potrivit NIJ 0108.01, septembrie 1985, sau standard național comparabil) sau mai bună.

N.B. A se vedea și ML13.a.

Nota 1 ML6.a include:

- (a) tancuri și alte vehicule militare înarmate și vehicule militare amenajate cu suporturi pentru montarea armamentului sau echipament pentru plantarea minelor ori lansarea muniției specificate la ML4;
- (b) vehicule blindate;
- (c) vehicule amfibii și vehicule ce pot traversa vaduri adânci;
- (d) vehicule de recuperare și vehicule pentru remorcare sau pentru transport muniție sau sisteme de arme și echipamente aferente pentru manipularea încărcăturii.

Nota 2 Modificarea unui vehicul terestru pentru utilizări militare specificate la ML6.a presupune o schimbare structurală, electrică sau mecanică, care cuprinde una sau mai multe componente special concepute pentru utilizări militare. Asemenea componente includ:

- (a) anvelope special concepute pentru a asigura protecția la penetrarea glonțului;
- (b) protecția prin blindaj a părților vitale (de exemplu, rezervoare de combustibil sau cabina șoferului);
- (c) întărituri speciale sau suporturi pentru montarea armelor;
- (d) iluminare mascată.

Nota 3 ML6 nu se aplică vehiculelor civile concepute sau modificate pentru a transporta bani sau valori.

▼ **M4**

Nota 4 ML6 nu se aplică vehiculelor care întrunesc toate caracteristicile următoare:

- (a) au fost fabricate înainte de anul 1946;
- (b) nu conțin produse specificate în Lista comună a Uniunii Europene și fabricate după anul 1945, cu excepția reproducerilor de componente sau accesorii originale pentru vehicul; și
- (c) nu încorporează arme specificate în ML1, ML2 sau ML4 cu excepția cazului în care nu sunt funcționale și nu au capacitatea de a descărca un proiectil.

ML7

Agenți toxici chimici sau biologici, «agenți pentru combaterea dezordinii publice», materiale radioactive, echipamente, componente și materiale aferente, după cum urmează:

- (a) agenți biologici sau materiale radioactive, «adaptate pentru utilizare în război» în vederea producerii de vătămări asupra oamenilor sau animalelor, degradării echipamentelor ori distrugerii recoltelor sau mediului;
- (b) agenți chimici de război (CW), incluzând:
  - 1. agenți CW toxici neuroparalitici:
    - (a) alchil (metil, etil, n-propil sau izopropil) fluorofosfonați de O-alchil ($\leq C_{10}$, inclusiv cicloalchil), cum ar fi:
      - sarin (GB): metilfluorofosfonat de O-izopropil (CAS 107-44-8); și
      - soman (GD): metilfluorofosfonat de O-pinacolil (CAS 96-64-0);
    - (b) N,N-dialchil (metil, etil, n-propil sau izopropil) amidocianofosfați de O-alchil ($\leq C_{10}$, inclusiv cicloalchil), cum ar fi:
      - tabun (GA): N,N-dimetilamidocianofosfat de O-etil (CAS 77-81-6);
    - (c) alchil (metil, etil, n-propil sau izopropil) tiofosfonați de O-alchil (H sau $\leq C_{10}$, inclusiv cicloalchil) S-[2-(dialchil (metil, etil, n-propil sau izopropil)aminoetil] și sărurile alchilate sau protonate corespunzătoare, cum ar fi:
      - VX: metiltiofosfonat de O-etil-S-[2-(diizopropilamino)etil] (CAS 50782-69-9);
  - 2. agenți CW vezicanți:
    - (a) iperite cu sulf, cum ar fi:
      - 1. 2-cloroetil-clorometil-sulfură (CAS 2625-76-5);
      - 2. bis(2-cloroetil) sulfură (CAS 505-60-2);
      - 3. bis(2-cloroetiltio) metan (CAS 63869-13-6);
      - 4. 1,2-bis(2-cloroetiltio) etan (CAS 3563-36-8);
      - 5. 1,3-bis(2-cloroetiltio)-n-propan (CAS 63905-10-2);
      - 6. 1,4-bis(2-cloroetiltio)-n-butan (CAS 142868-93-7);
      - 7. 1,5-bis(2-cloroetiltio)-n-pentan (CAS 142868-94-8);

▼ **M4**

8. bis (2-cloroetil)metil eter (CAS 63918-90-1);
  9. bis (2-cloroetil)etil eter (CAS 63918-89-8);
- (b) lewisite, cum ar fi:
1. 2-clorovinildicloroarsină (CAS 541-25-3);
  2. tris (2-clorovinil) arsină (CAS 40334-70-1);
  3. bis (2-clorovinil) cloroarsină (CAS 40334-69-8);
- (c) iperite cu azot, cum ar fi:
1. HN1: bis (2-cloroetil) etilamină (CAS 538-07-8);
  2. HN2: bis (2-cloroetil) metilamină (CAS 51-75-2);
  3. HN3: tris(2-cloroetil) amină (CAS 555-77-1);
3. substanțe toxice incapacitante, cum ar fi:
- (a) benzilat de 3-chinuclidinil (BZ) (CAS 6581-06-2);
4. substanțe toxice defoliante, cum ar fi:
- (a) 2-cloro-4-fluoro-fenoxiacetat de butil (LNF);
- (b) acid 2,4,5-triclorofenoxiacetic (CAS 93-76-5) în amestec cu acid 2,4-diclorofenoxiacetic (CAS 94-75-7) [agent Orange (CAS 39277-47-9)];
- (c) precursori pentru arme chimice binare și precursori de bază, după cum urmează:
1. difluoruri alchil (metil, etil, n-propil sau izopropil) fosfonice, cum ar fi:

DF: difluorură metilfosfonică (CAS 676-99-3);
  2. alchil (metil, etil, n-propil sau izopropil) fosfoniți de O-alchil (H sau $\leq C_{10}$, inclusiv cicloalchil)-O-[2-(dialchil (metil, etil, n-propil sau izopropil) aminoetil)] și sărurile alchilate sau protonate corespunzătoare, cum ar fi:

QL: metilfosfoniț de O-etil-O-[2-(diizopropilamino)etil] (CAS 57856-11-8);
  3. clorosarin: metilclorofosfonat de O-izopropil (CAS 1445-76-7);
  4. clorosoman: metilclorofosfonat de O-pinacolil (CAS 7040-57-5);
- (d) «agenți pentru combaterea dezordinii publice», constituenții chimici activi și combinațiile acestora, incluzând:
1. α -brombenzenacetoneitril (cianură de brombenzil) (CA) (CAS 5798-79-8);
  2. [(2-clorfenil) metilen] propandinitril, (O-clorobenzilidenmalononitril) (CS) (CAS 2698-41-1);
  3. 2-clor-1- feniletanonă, clorură de fenilacil (ω -cloroacetofenonă) (CN) (CAS 532-27-4);
  4. dibenz-(b,f)-1,4-oxazepină (CR) (CAS 257-07-8);

▼ **M4**

5. 10-clor-5,10 clorură de dihidrofenarsazină, adamsită, (DM), (CAS 578-94-9);

6. N- nonanoilmorfolină, (MPA) (CAS 5299-64-9);

Nota 1 ML7.d nu se aplică «agenților pentru combaterea dezordinii publice», în ambalaj individual, destinați autoapărării.

Nota 2 ML7.d nu se aplică constituenților chimici activi și combinațiilor acestora identificați și ambalați pentru industria alimentară sau pentru scopuri medicale.

(e) echipamente special concepute sau modificate pentru utilizări militare, concepute sau modificate pentru răspândirea oricăruia dintre următoarele, precum și componente special concepute pentru acestea:

1. materiale sau agenți specificați la ML7.a, ML7.b sau ML7.d; sau

2. agenți chimici de război (CW) obținuți din precursori specificați la ML7.c;

(f) echipamente de protecție și decontaminare, special concepute sau modificate pentru utilizări militare, componente și amestecuri chimice, după cum urmează:

1. echipamente concepute sau modificate pentru apărarea împotriva materialelor specificate la ML7.a, ML7.b sau ML7.d, precum și componente special concepute pentru acestea;

2. echipamente concepute sau modificate pentru decontaminarea obiectelor contaminate cu materialele specificate la ML7.a sau ML7.b, precum și componente special concepute pentru acestea;

3. amestecuri chimice special realizate sau dezvoltate pentru decontaminarea obiectelor contaminate cu materialele specificate la ML7.a sau ML7.b;

Notă ML7.f.1 include:

(a) unități de aer condiționat special concepute sau modificate pentru filtrare nucleară, biologică sau chimică;

(b) îmbrăcăminte de protecție.

N.B. Pentru măștile de gaze civile și echipamentul de protecție și decontaminare, a se vedea de asemenea 1A004 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE.

(g) echipamente special concepute sau modificate pentru utilizări militare, concepute sau modificate pentru detecția sau identificarea materialelor specificate la ML7.a, ML7.b sau ML7.d, precum și componente special concepute pentru acestea;

Notă ML7.g nu se aplică dozimetrelor individuale de monitorizare a radiațiilor.

N.B. A se vedea, de asemenea, 1A004 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE.

(h) «biopolimeri» special concepuți sau prelucrați pentru detecția ori identificarea agenților chimici de război (CW) specificați la ML7.b și culturi de celule specifice folosite pentru producerea lor;

▼ **M4**

- (i) «biocatalizatori» pentru decontaminarea sau degradarea agenților chimici de război (CW) și sisteme biologice pentru acestea, după cum urmează:
1. «biocatalizatori» special concepuți pentru decontaminarea sau degradarea agenților chimici de război (CW) specificați la ML7.b, care rezultă prin selecție dirijată în laborator ori prin manipulare genetică a sistemelor biologice;
  2. sisteme biologice conținând informație genetică specifică producției de «biocatalizatori» specificați la ML7.i.1, după cum urmează
    - (a) «vectori de expresie»;
    - (b) virusuri;
    - (c) culturi de celule.

Nota 1 ML7.b și ML7.d nu se aplică următoarelor:

- (a) clorcian (CAS 506-77-4). A se vedea rubrica IC450.a.5 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE;
- (b) acid cianhidric (CAS 74-90-8);
- (c) clor (CAS 7782-50-5);
- (d) clorură de carbonil (fosgen) (CAS 75-44-5). A se vedea rubrica IC450.a.4 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE;
- (e) difosgen (triclormetil-cloroformiat) (CAS 503-38-8);
- (f) neutilizat din 2004;
- (g) bromură de xilil, orto: (CAS 89-92-9), meta: (CAS 620-13-3), para: (CAS 104-81-4);
- (h) bromură de benzil (CAS 100-39-0);
- (i) iodură de benzil (CAS 620-05-3);
- (j) bromacetonă (CAS 598-31-2);
- (k) bromcian (CAS 506-68-3);
- (l) bromometilelketonă (CAS 816-40-0);
- (m) cloracetonă (CAS 78-95-5);
- (n) iodacetat de etil (CAS 623-48-3);
- (o) iodacetonă (CAS 3019-04-3);
- (p) cloropicrină (CAS 76-06-2). A se vedea rubrica IC450.a.7 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE.

Nota 2 Culturile de celule și sistemele biologice specificate la ML7.h și ML7.i.2 sunt exclusive, iar aceste subarticole nu se aplică celulelor sau sistemelor biologice pentru scopuri civile cum ar fi: agricol, farmaceutic, medical, veterinar, protecția mediului, tratarea deșeurilor sau în industria alimentară.

▼ **M4**

ML8

«Materiale energetice» și substanțele aferente, după cum urmează:

N.B.1: A se vedea de asemenea rubrica IC011 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE.

N.B.2: Pentru încărcături și dispozitive, a se vedea ML4 și rubrica 1A008 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE.

Note tehnice

1. În sensul ML8, amestecul se referă la un compus format din două sau mai multe substanțe din care cel puțin una să fie cuprinsă în subarticolele din ML8.

2. Orice substanță cuprinsă în ML8 face obiectul acestei liste, chiar și atunci când este utilizată într-un alt domeniu decât cel indicat (de exemplu, TAGN este utilizat în mod predominant ca un exploziv, dar poate fi utilizat de asemenea drept combustibil sau oxidant).

(a) «explozivi», după cum urmează, și amestecurile acestora:

1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroxan sau 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oxid) (CAS 97096-78-1);
2. BNCP [perclorat de cis-bis(5-nitrotetrazolat) tetra amino-cobalt (III)] (CAS 117412-28-9);
3. CL-14 (diamino dinitrobenzofuroxan sau 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oxid) (CAS 117907-74-1);
4. CL-20 (HNIW sau hexanitrohexaazaizowurtzitan) (CAS 135285-90-4); clatrați ai CL-20 (a se vedea, de asemenea, ML8.g.3 și ML8.g.4 pentru «precursorii» acestuia);
5. CP [perclorat de 2-(5-ciantetrazolat) penta-amino cobalt (III)] (CAS 70247-32-4);
6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetilenă, FOX 7) (CAS 145250-81-3);
7. DATB (diaminotrinitrobenzen) (CAS 1630-08-6);
8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazină);
9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropirazin-1-oxid, PZO) (CAS 194486-77-6);
10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4',6,6'-hexanitrobifenil sau dipicridamidă) (CAS 17215-44-0);
11. DNGU (DINGU sau dinitroglicoluril) (CAS 55510-04-8);
12. furazani, după cum urmează:
  - (a) DAAOF (diaminoazoxifurazan);
  - (b) DAAzF (diaminoazofurazan) (CAS 78644-90-3);
13. HMX și derivați (a se vedea de asemenea ML8.g.5 pentru «precursorii» săi), după cum urmează:
  - (a) HMX (ciclotetrametilentanitramină; octahidro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazină; 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraza-ciclooctan; octogen; homociclonit) (CAS 2691-41-0);
  - (b) analogi difluoroaminați ai HMX;
  - (c) K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraaza-biciclo [3,3,0]-octanona-3; tetranitrosemiglicouril sau keto-biciclic HMX) (CAS 130256-72-3);

▼ **M4**

14. HNAD (hexanitroadamantan) (CAS 143850-71-9);
15. HNS (hexanitrostilben) (CAS 20062-22-0);
16. imidazoli, după cum urmează:
  - (a) BNNII [octahidro-2,5-bis(nitroimino)imidazo[4,5-d]imidazol];
  - (b) DNI (2,4-dinitroimidazol) (CAS 5213-49-0);
  - (c) FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazol);
  - (d) NTDNIA [N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol];
  - (e) PTIA (1-picril-2,4,5-trinitroimidazol);
17. NTNMH [1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometilen hidrazină];
18. NTO (ONTA sau 3-nitro-1,2,4-triazol-5-onă) (CAS 932-64-9);
19. polinitrocubani cu mai mult de patru grupe nitro;
20. PYX [2,6-bis(picrilamino)-3,5-dinitropiridină] (CAS 38082-89-2);
21. RDX și derivați, după cum urmează:
  - (a) RDX (ciclotrimetilentrinitramină, ciclonit, T4, hexahidro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazină; 1,3,5-trinitro-1,3,5-triaza-ciclohexan; hexogen sau hexogene) (CAS 121-82-4);
  - (b) Keto-RDX (K-6 sau 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazaciclohexanonă) (CAS 115029-35-1);
22. TAGN (triaminoguanidină nitrat) (CAS 4000-16-2);
23. TATB (triaminotrinitrobenzen) (CAS 3058-38-6) (a se vedea, de asemenea, ML 8.g.7 pentru «precursorii» săi);
24. TEDDZ [3,3,7,7-tetrabis(difluoroamino)octahidro-1,5-dinitro-1,5-diazocină];
25. tetrazoli, după cum urmează:
  - (a) NTAT (nitrotriazol aminotetrazol);
  - (b) NTNT [1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazol];
26. tetril (trinitrofenilmetilnitramină) (CAS 479-45-8);
27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadecalină) (CAS 135877-16-6)(asevedeadeasemeneaML8.g.6pentru«precursorii»săi);
28. TNAZ(1,3,3-trinitroazetidină)(CAS97645-24-4)(asevedea, deasemenea,ML8.g.2pentru«precursorii»săi);
29. TNGU (SORGUYL sau tetranitroglicoluril) (CAS 55510-03-7);
30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-piridazino[4,5-d]piridazină) (CAS 229176-04-9);
31. triazine, după cum urmează:
  - (a) DNAM(2-oxi-4,6-dinitroamino-s-triazină)(CAS19899-80-0);
  - (b) NNHT(2-nitroimino-5-nitro-hexahidro-1,3,5-triazina) (CAS 130400-13-4);

▼ M4

32. triazoli, după cum urmează:
- (a) 5-azido-2-nitrotriazol;
  - (b) ADHTDN (4-amino-3,5-dihidrazino-1,2,4-triazol dini-tramidă) (CAS 1614-08-0);
  - (c) ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol);
  - (d) BDNTA ([bis-dinitrotriazol]amină);
  - (e) DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS 30003-46-4);
  - (f) DNBT (dinitrobistriazol) (CAS 70890-46-9);
  - (g) neutilizat din 2010;
  - (h) NTDNT [1-N-(2-nitrotriazolo)-3,5-dinitrotriazol];
  - (i) PDNT (1-picril-3,5-dinitrotriazol);
  - (j) TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS 25243-36-1);
33. explozivi care nu sunt cuprinși în altă parte în ML8.a și care au oricare din următoarele:
- (a) o viteză de detonație mai mare de 8,700 m/s la densitatea maximă; sau
  - (b) o presiune de detonație mai mare de 34 Gpa (340 kbar);
34. explozivi organici care nu sunt cuprinși în altă parte în ML8.a și care au toate caracteristicile următoare:
- (a) având presiuni de detonație de 25 GPa (250 kbar) sau mai mari; și
  - (b) care rămân stabili la temperaturi de 523 K (250 °C) sau mai mari pentru perioade de 5 minute sau mai lungi;
- (b) «încărcături de propulsie», după cum urmează:
1. orice «încărcătură de propulsie» solidă din clasa 1.1 a Națiunilor Unite (UN) cu un impuls specific teoretic (în condiții standard) mai mare de 250 secunde pentru compoziții nemetalice sau mai mare de 270 secunde pentru compoziții conținând aluminiu;
  2. orice «încărcătură de propulsie» solidă din clasa 1.3 a UN cu un impuls specific teoretic (în condiții standard) mai mare de 230 secunde pentru compoziții nehalogenate, 250 secunde pentru compoziții nemetalice și 266 secunde pentru compoziții metalice;
  3. «încărcături de propulsie» având o forță mai mare de 1 200 kJ/kg;
  4. «încărcături de propulsie» care pot realiza o viteză de ardere în regim staționar mai mare de 38 mm/s în condiții standard de presiune de 6,89 MPa (68,9 bar) și temperatură de 294 K (21 °C);
  5. «încărcături de propulsie» cu bază dublă, reprezentate de elastomer modificat și turnat (EMCDB) cu o alungire mai mare de 5 % la efortul maxim și la temperatura de 233 K (-40 °C);
  6. orice «încărcătură de propulsie» conținând substanțele specificate în ML8.a;
  7. «încărcături de propulsie», care nu sunt specificate în altă parte în Lista comună a Uniunii Europene cuprinzând produsele militare, special concepute pentru utilizări militare;

▼ **M4**

(c) «încărcături pirotehnice», carburanți și substanțe aferente, după cum urmează, precum și amestecurile acestora:

1. carburanți de aviație special realizați pentru scopuri militare;

Notă Carburanții de aviație specificați la ML8.c.1 sunt produse finite și nu constituenții acestora.

2. alan (hidrură de aluminiu) (CAS 7784-21-6);
3. carborani; decaboran (CAS 17702-41-9); pentaborani (CAS 19624-22-7 și 18433-84-6) și derivații acestora;
4. hidrazină și derivați, după cum urmează (a se vedea, de asemenea, ML8.d.8 și ML8.d.9 pentru derivații oxidanți ai hidrazinei):

(a) hidrazină (CAS 302-01-2) cu concentrația de 70 % sau mai mare;

(b) monometilhidrazină (CAS 60-34-4);

(c) dimetilhidrazină simetrică (CAS 540-73-8);

(d) dimetilhidrazină nesimetrică (CAS 57-14-7);

Notă ML8.c.4.a nu se aplică, amestecurilor' de hidrazină special realizate pentru controlul coroziunii.

5. carburanți metalici cu particule de formă sferică, atomizate, sferoidale, fulgi sau pulbere, fabricate din materiale care conțin 99 % sau mai mult din oricare dintre următoarele:

(a) metale după cum urmează, precum și amestecuri ale acestora:

1. beriliu (CAS 7440-41-7) cu mărimea particulelor mai mică de 60 μm;

2. pulbere de fier (CAS 7439-89-6) cu mărimea particulelor de 3 μm sau mai mică, obținută prin reducerea oxidului de fier cu hidrogen;

(b) amestecuri care conțin oricare dintre următoarele:

1. zirconiu (CAS 7440-67-7), magneziu (CAS 7439-95-4) sau aliaje ale acestora cu mărimea particulelor mai mică de 60 μm; sau

2. carburanți cu bor (CAS 7440-42-8) sau cu carbură de bor (CAS 12069-32-8) cu puritatea de 85 % ori mai mare și mărimea particulelor mai mică de 60 μm;

Nota 1 ML8.c.5 se aplică explozivilor și carburanților chiar dacă metalele sau aliajele sunt încapsulate în aluminiu, magneziu, zirconiu sau beriliu.

Nota 2 ML8.c.5.b se aplică carburanților metalici sub formă de particule numai atunci când sunt amestecați cu alte substanțe pentru a forma un amestec realizat pentru scopuri militare cum ar fi reziduurile de la încărcături lichide de propulsie, încărcături solide de propulsie sau amestecuri pirotehnice.

Nota 3 ML8.c.5.b.2 nu se aplică borului și carburii de bor îmbogățite cu bor-10 (20 % sau mai mult din conținutul total de bor-10).

▼ **M4**

6. materiale militare, conținând gelifianți pentru combustibili pe bază de hidrocarburi, special realizate pentru utilizare la munițiile incendiare sau la aruncătoarele de flăcări, cum ar fi săruri metalice ale acizilor stearic sau palmitic [de exemplu, octal (CAS 637-12-7)] și gelifianți M1, M2 și M3;
7. amestecuri de perclorați, clorați și cromați cu pulberi metalice sau alți componenți combustibili cu energie înaltă;
8. pulbere sferică de aluminiu (CAS 7429-90-5) cu mărimea particulelor de 60 μm sau mai mică, fabricată din material cu un conținut în aluminiu de 99 % sau mai mare;
9. subhidrură de titan (TiH_n) cu echivalent stoichiometric n = 0,65-1,68;

(d) oxidanți, după cum urmează, și amestecurile acestora:

1. AND (amoniu dinitramidă sau SR 12) (CAS 140456-78-6);
2. AP (perclorat de amoniu) (CAS 7790-98-9);
3. compuși pe bază de fluor și oricare dintre următoarele:
  - (a) alți halogeni;
  - (b) oxigen; sau
  - (c) azot;

Nota 1 ML8.d.3 nu se aplică trifluorurii de clor (CAS 7790-91-2).

Nota 2 ML8.d.3 nu se aplică trifluorurii de azot (CAS 7783-54-2) în stare gazoasă.

4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidină) (CAS 78246-06-7);
5. HAN (hidroxilamoniu nitrat) (CAS 13465-08-2);
6. HAP (hidroxilamoniu perclorat) (CAS15588-62-2);
7. HNF (hidraziniu nitroformat) (CAS 20773-28-8);
8. hidrazină nitrat (CAS 37836-27-4);
9. hidrazină perclorat (CAS 27978-54-7);
10. oxidanți lichizi compuși din sau conținând acid azotic roșu fumans inhibat (IRFNA) (CAS 8007-58-7);

Notă ML 8.d.10 nu se aplică acidului azotic fumans neinhibat.

(e) adezivi, plastifianți, monomeri și polimeri, după cum urmează:

1. AMMO (azidometilmetiloxetan și polimerii acestuia) (CAS 90683-29-7) (a se vedea de asemenea ML8.g.1 pentru «precursorii» acestuia);
2. BAMO (bisazidometiloxetan și polimerii acestuia) (CAS 17607-20-4) (a se vedea de asemenea ML8.g.1 pentru «precursorii» acestuia);
3. BDNPA [bis (2,2-dinitropropil) acetal] (CAS 5108-69-0);
4. BDNPF [bis (2,2-dinitropropil) formal] (CAS 5917-61-3);
5. BTTN (butantrioltrinitrat) (CAS 6659-60-5) (a se vedea, de asemenea, ML8.g.8 pentru «precursorii» acestuia);

▼ **M4**

6. monomeri energetici, plastifianți sau polimeri, special concepuți pentru utilizări militare și care conțin oricare din următoarele:
    - (a) grupuri nitro;
    - (b) grupuri azido;
    - (c) grupuri nitrat;
    - (d) grupuri nitraza; sau
    - (e) grupuri difluoroamino;
  7. FAMA0 (3-difluoroaminometil-3-azidometil oxetan) și polimerii acestuia;
  8. FEFO [bis-(2-fluoro-2,2-dinitroetil) formal] (CAS 17003-79-1);
  9. FPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-hexafluoropentan-1,5-diol formal) (CAS 376-90-9);
  10. FPF-3 (poli-2,4,4,5,5,6,6-heptafluoro-2-tri-fluorometil-3-oxaheptan-1,7-diol formal);
  11. GAP (glicidilazida polimer) (CAS 143178-24-9) și derivații acestuia;
  12. HTPB (polibutadienă cu grupe terminale hidroxil) cu o grupă funcțională hidroxil egală sau mai mare de 2,2 și mai mică sau egală cu 2,4, o valoare hidroxil mai mică de 0,77 meq/g și o viscozitate la 30 °C mai mică de 47 poise (CAS 69102-90-5);
  13. poli(epiclorhidrină), cu funcțiuni alcool și masă moleculară sub 10 000, după cum urmează:
    - (a) poli(epiclorhidrindiol);
    - (b) poli(epiclorhidrintriol);
  14. NENAs (compuși ai nitratetilnitraminei) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 și 85954-06-9);
  15. PGN [poli-GLYN, poliglicidilnitrat sau poli(nitratometil oxiran)] (CAS 27814-48-8);
  16. poli-NIMMO (polinitratometilmetiloxetan) sau poli-NMMO (poli[3-nitratometil-3-metiloxetan]) (CAS 84051-81-0);
  17. polinitroortocarbonați;
  18. TVOPA (1,2,3-tri-[1,2-bis(difluoroamino)etoxi]propan sau tri- vinoxil- propan aduct) (CAS 53159-39-0);
- (f) «aditivi», după cum urmează:
1. salicilat bazic de cupru (CAS 62320-94-9);
  2. BHEGA [bis-(2-hidroxietil)glicolamidă] (CAS 17409-41-5);
  3. BNO (butadiennitril oxid);
  4. derivați de ferocen, după cum urmează:
    - (a) butacen (CAS 125856-62-4);
    - (b) catocen(2,2-bis-etilferocenilpropan)(CAS 37206-42-1);
    - (c) acizi carboxilici ai ferocenului, inclusiv:
      - acid ferocen carboxilic (CAS 1271-42-7),
      - acidul 1,1'-ferocencarboxilic (CAS 1293-87-4);

▼ **M4**

- (d) n-butyl ferocen (CAS 31904-29-7);
- (e) alți aducți ai derivaților polimerici ai ferocenului;
- 5. beta rezorcilat de plumb (CAS 20936-32-7);
- 6. citrat de plumb (CAS 14450-60-3);
- 7. chelați plumb-cupru de beta-rezorcilați sau salicilați (CAS 68411-07-4);
- 8. maleat de plumb (CAS 19136-34-6);
- 9. salicilat de plumb (CAS 15748-73-9);
- 10. stanat de plumb (CAS 12036-31-6);
- 11. MAPO [tri-1-(2-metil)aziridinil fosfin oxid] (CAS 57-39-6); BOBBA 8 [bis(2-metil aziridinil) 2-(2-hidroxiopropanoxi) propilamino fosfin oxid]; și alți derivați MAPO;
- 12. metil BAPO [bis(2-metil aziridinil) metilamino fosfin oxid] (CAS 85068-72-0);
- 13. N-metil-p-nitroanilină (CAS 100-15-2);
- 14. 3- nitrază-1,5-pentan diizocianat (CAS 7406-61-9);
- 15. agenți de cuplare organo-metalici, după cum urmează:
  - (a) (dialil)oxi, tri(dioctil)fosfato-titanat de neopentil (CAS 103850-22-2); cunoscut ca titan IV, 2,2[bis 2-propenolat-metil, butanolat, tris (dioctil)fosfat] (CAS 110438-25-0); sau LICA 12 (CAS 103850-22-2);
  - (b) titan IV, [(2-propenolat-1) metil, n-metilpropanolat] butanolat-1, tris(dioctil) pirofosfat sau KR 3538;
  - (c) titan IV, [(2-propenolat-1)metil, n-metilpropanolat]butanolat-1, tris(dioctil) fosfat;
- 16. policiandi fluoraminoetilenoxid;
- 17. amide de aziridină polifuncționale cu structuri de bază izoftalice, trimesice (BITA sau butilen imină trimesamidă), izocianurice sau trimetiladipice și substituții de 2-metil sau 2-etil pe inelul aziridinic;
- 18. propilenimină (2-metilaziridină) (CAS 75-55-8);
- 19. oxid de fier superfin (Fe_2O_3) (CAS 1317-60-8) cu o suprafață specifică mai mare de 250 m^2/g și mărimea particulelor de 3,0 nm sau mai mică;
- 20. TEPAN (tetraetilen pentaamin acrilonitril) (CAS 68412-45-3); poliamine cianoetilate și sărurile lor;
- 21. TEPANOL (tetraetilen pentaamin acrilonitril glicidol) (CAS 68412-46-4); poliamine cianoetilate cu aducți de glicidol și sărurile lor;
- 22. TPB (trifenil bismut) (CAS 603-33-8);
- (g) «precursori», după cum urmează:

N.B. În cadrul ML8.g trimiterile se referă la «materialele energetice» specificate, fabricate din aceste substanțe.

▼ **M4**

1. BCMO(bisclorometiloxetan)(CAS142173-26-0)(asevedea,de asemenea,ML8.e.1 șiML8.e.2);
2. saredet-butyl-dinitroazetidină(CAS125735-38-8)(asevedea,de asemenea,ML8.a.28);
3. HBIW (hexabenzilhexaazaizowurtzitan) (CAS 124782-15-6) (a se vedea, de asemenea, ML8.a.4);
4. TAIW (tetraacetildibenzilhexaazaizowurtzitan)(a se vedea de asemeneaML8.a.4)(CAS182763-60-6);
5. TAT (1,3,5,7 tetraacetil-1,3,5,7-tetraaza ciclo octan) (CAS 41378-98-7) (a se vedea, de asemenea, ML8.a.13);
6. 1,4,5,8-tetraazadecalin (CAS 5409-42-7) (a se vedea, de asemenea, ML8.a.27);
7. 1,3,5-triclorbenzen (CAS 108-70-3) (a se vedea, de asemenea, ML8.a.23);
8. 1,2,4-trihidroxiutan (1,2,4-butantriol)(CAS 3068-00-6) (a se vedea, de asemenea,ML8.e.5).

Nota 1 ML8 nu se aplică următoarelor substanțe în afară de cazul în care intră în compoziția sau sunt amestecate cu «materialele energetice» specificate la ML8.a sau pulberile metalice menționate la ML8.c:

- (a) picrat de amoniu (CAS 131-74-8);
- (b) pulbere neagră;
- (c) hexanitrodifenilamină (CAS 131-73-7);
- (d) difluoramină (CAS 10405-27-3);
- (e) nitroamidon (CAS 9056-38-6);
- (f) azotat de potasiu (CAS 7757-79-1);
- (g) tetranitronaftalină;
- (h) trinitroanisol;
- (i) trinitronaftalină;
- (j) trinitroxilen;
- (k) N-pirolidonă; 1-metil-2-pirolidonă (CAS 872-50-4);
- (l) dioctilmaleat (CAS 142-16-5);
- (m) etilhexilacrilat (CAS 103-11-7);
- (n) trietilaluminu (TEA) (CAS 97-93-8), trimetilaluminu (TMA) (CAS 75-24-1) și alți alchili și arili piroforici metalici de litiu, sodiu, magneziu, zinc sau bor;
- (o) nitroceluloză (CAS 9004-70-0);
- (p) nitroglicerină (sau gliceroltrinitrat, trinitroglicerină) (NG) (CAS 55-63-0);
- (q) 2,4,6-trinitrotoluen (TNT) (CAS 118-96-7);
- (r) etilendiamindinitrat (EDDN) (CAS 20829-66-7);
- (s) pentaeritritoltetranitrat (PETN) (CAS 78-11-5);

▼ **M4**

- (t) *azidă de plumb (CAS 13424-46-9), stîfnat de plumb normal (CAS 15245-44-0) și stîfnat de plumb bazic (CAS 12403-82-6) și explozivi primari sau compoziții de inițiere conținând azide sau complecși de azide;*
- (u) *trietilenglicoldinitrat (TEGDN) (CAS 111-22-8);*
- (v) *2,4,6-trinitrorezorcinol (acid stîfnic) (CAS 82-71-3);*
- (w) *dietildifenil uree (CAS 85-98-3); dimetildifenil uree (CAS 611-92-7); metileildifenil uree [centralite];*
- (x) *N,N-difenil uree (difenil uree nesimetrică) (CAS 603-54-3);*
- (y) *metil-N,N-difenil uree (metil difenil uree nesimetrică) (CAS 13114-72-2);*
- (z) *etil-N,N-difenil uree (etil difenil uree nesimetrică) (CAS 64544-71-4);*
- (aa) *2-nitrodifenil amină (2-NDPA) (CAS 119-75-5);*
- (bb) *4-nitrodifenil amină (4-NDPA) (CAS 836-30-6);*
- (cc) *2,2-dinitropropanol (CAS 918-52-5);*
- (dd) *nitroguanidină (CAS 556-88-7) (a se vedea rubrica 1C011.d din Lista de produse cu dublă utilizare a UE).*

Nota 2 *ML8 nu se aplică percloratului de amoniu (ML8.d.2) și NTO (ML8.a.18), cu formă și formulă speciale pentru dispozitivele de producere de gaze pentru utilizări civile și care întrunește toate caracteristicile următoare:*

- (a) *intră în compoziția sau sunt amestecate cu adezivi sau plastifianți termorigizi inactivi;*
- (b) *conțin maximum 80 % perclorat de amoniu (ML8.d.2) în masa de material activ;*
- (c) *conțin mai mult sau egal cu 4 g de NTO (ML8.a.18); și*
- (d) *au o masă individuală mai mică de 250 g.*

ML9

Nave de război (de suprafață sau subacvatic), echipamente navale speciale, accesorii, componente și alte nave de suprafață, după cum urmează:

N.B. *Pentru echipamentul de ghidare și navigație, a se vedea ML11.*

(a) nave și componente, după cum urmează:

1. nave (de suprafață sau subacvatic) special concepute ori modificate pentru utilizări militare, indiferent de gradul lor actual de întreținere sau de condițiile de operare și indiferent dacă au ori nu au sisteme de lansare de arme sau blindaje, precum și corpurile de nave ori părțile de corpuri pentru astfel de nave și componente pentru acestea special concepute pentru utilizări militare;

▼ M4

2. nave de suprafață, altele decât cele specificate la ML9.a.1, având oricare dintre următoarele, fixate sau integrate în navă:

- (a) arme automate având un calibru de 12,7 mm sau mai mare specificate la ML1, ori arme specificate în ML2, ML4, ML12 sau ML19, ori «monturi» sau puncte întărite pentru astfel de arme;

Notă tehnică

«Monturi» se referă la suporturi pentru arme sau la întărituri structurale în scopul instalării de arme.

(b) sisteme de conducere a focului specificate la ML5;

(c) având toate caracteristicile următoare:

1. «protecție chimică, biologică, radiologică și nucleară (CBRN)»; și
2. «sistem de prespălare sau de spălare» conceput pentru scopuri de decontaminare; sau

Note tehnice

1. «Protecție CBRN» este un spațiu interior autonom cu caracteristici ca suprapresiune, izolarea sistemului de ventilație, deschideri limitate pentru ventilație prin filtre CBRN și puncte limitate de acces pentru personal care sunt prevăzute cu sisteme de blocare a fluxului de aer.

2. «Sistem de prespălare sau spălare» este un sistem de stropire cu apă de mare capabil să ude în mod simultan suprastructura exterioară și puntea de comandă a unei nave.

(d) sisteme active de contramăsuri specificate la ML4.b, ML5.c sau ML11.a și care au oricare dintre următoarele:

1. «protecție CBRN»;
2. corpul și suprastructura special concepute pentru a reduce amprenta radar;
3. dispozitive de reducere a semnăturii termice (de exemplu, sistem de răcire a gazelor evacuate), cu excepția celor special concepute pentru a crește randamentul instalațiilor energetice sau pentru a reduce efectele asupra mediului; sau
4. sistem de diminuare a inductanței magnetice conceput pentru a reduce semnătura magnetică a întregii nave;

(b) motoare și sisteme de propulsie, după cum urmează, special concepute pentru utilizări militare și componente pentru acestea special concepute pentru utilizări militare:

1. motoare diesel special concepute pentru submarine, având toate caracteristicile următoare:

(a) putere de 1,12 MW (1 500 CP) sau mai mare; și

(b) viteză de rotație de 700 rot/min sau mai mare;

2. motoare electrice special concepute pentru submarine, având toate caracteristicile următoare:

(a) putere mai mare de 0,75 MW (1 000 CP);

(b) schimbare rapidă a sensului de rotație;

▼ M4

- (c) răcire cu lichid; și
  - (d) total etanșe;
3. motoare diesel nemagnetice, având toate caracteristicile următoare:
- (a) putere de 37,3 kW (50 CP) sau mai mare; și
  - (b) conținut nemagnetic mai mare de 75 % din masa totală;
4. sisteme de «propulsie independentă de aer» (AIP), special concepute pentru submarine;

Notă tehnică

«Propulsia independentă de aer» (AIP) permite unui submarin scufundat să își folosească sistemul de propulsie, fără a avea acces la oxigenul atmosferic, o perioadă mai lungă decât ar fi permis bateriile. În sensul ML9.b.4, AIP nu include energia nucleară.

- (c) dispozitive de detecție subacvatică special concepute pentru utilizări militare, sistemele de comandă ale acestora și componente pentru acestea special concepute pentru utilizări militare;
- (d) plase antisubmarin și antitorpilă, special concepute pentru utilizări militare;
- (e) neutilizat din 2003;
- (f) elemente de trecere prin corpul navei și conectoare special concepute pentru utilizări militare, care permit legătura cu echipamentele din exteriorul navei și componente pentru acestea special concepute pentru utilizări militare;

Notă ML9.f include conectoare pentru nave care sunt de tip mono sau multiconductor, coaxial sau cu ghid de undă și mijloace de trecere prin corpul navei, ambele având capacitatea de a nu fi afectate de infiltrațiile din exterior și de a-și păstra caracteristicile la adâncimi marine de peste 100 m; precum și conectoare cu fibre optice și mijloace optice de trecere prin corpul navei a dispozitivelor optice special concepute pentru transmiterea fasciculului «laser», indiferent de adâncime. ML9.f nu se aplică mijloacelor obișnuite de trecere prin corpul navei a arborelui de propulsie și a tije de control hidrodinamic.

- (g) rulmenți silențioși având oricare dintre următoarele caracteristici, componente pentru aceștia și echipamente care conțin astfel de rulmenți, special concepute pentru utilizări militare:
  1. suspensie cu gaz sau magnetică;
  2. sisteme de control al semnăturii active; sau
  3. sisteme de control al suprimării vibrației.

ML10

«Aeronave», «vehicule mai ușoare decât aerul», vehicule aeriene fără pilot («UAV»), motoare de aviație și echipamente pentru «aeronave», echipamente și componente aferente, după cum urmează, special concepute sau modificate pentru utilizări militare:

N.B. Pentru echipamentul de ghidare și navigație, a se vedea ML11.

▼ **M4**

- (a) «aeronavă» cu pilot și «vehicule mai ușoare decât aerul», precum și componente special concepute pentru acestea;
- (b) neutilizat din 2011;
- (c) aeronavă fără pilot și echipamente aferente, după cum urmează, precum și componente special concepute pentru acestea:
  1. «UAV», vehicule aeriene comandate de la distanță (RPVs), vehicule autonome programabile și «vehicule mai ușoare decât aerul» fără pilot;
  2. lansatoare, echipamente de recuperare și echipamente de sprijin la sol;
  3. echipamente concepute pentru aplicații de comandă sau control;
- (d) motoare de aviație cu propulsie și componente special concepute pentru acestea;
- (e) echipamente de realimentare în zbor cu combustibil, special concepute sau modificate pentru oricare dintre următoarele, precum și componente special concepute pentru acestea:
  1. «aeronavă» specificată la ML10.a.; sau
  2. aeronavă fără pilot specificată la ML10.c.;
- (f) «echipamente de sol» special concepute pentru aeronavele specificate la ML10.a ori pentru motoarele de aviație specificate la ML10.d;

Notă tehnică

«Echipamente de sol» includ echipamente de alimentare cu carburanți sub presiune și echipamente concepute pentru a facilita lucrul în zone limitate.

- (g) echipamente de menținere a vieții pentru echipaj, echipamente de siguranță pentru echipaj și alte dispozitive pentru evacuarea în caz de urgență, nespecificate la ML10.a, concepute pentru «aeronavă» specificată la ML10.a;

Notă ML10.g nu supune controlului căștile de protecție pentru echipaj care nu încorporează sau nu au monturi sau accesorii pentru echipamentele specificate în Lista comună a UE cuprinzând produsele militare.

N.B. Pentru căști de protecție, a se vedea, de asemenea, ML13.c.

- (h) parașute, parașute planoare și echipamente aferente, după cum urmează, precum și componente special concepute pentru acestea:
  1. parașute care nu sunt specificate în altă parte în Lista Uniunii Europene cuprinzând produsele militare;
  2. parașute planoare;
  3. echipamente special concepute pentru parașutiști aflați la mare altitudine (de exemplu costume, căști speciale, sisteme de alimentare cu oxigen, echipament de navigație);
- (i) echipamente de deschidere controlată sau sisteme de pilotare automată concepute pentru încărcături parașutate.

Nota 1 ML10.a nu se aplică «aeronavelor» și «vehiculelor mai ușoare decât aerul» sau variantelor acelor «aeronave» special concepute pentru utilizări militare și care au toate caracteristicile următoare:

▼ **M4**

- (a) nu este o aeronavă de luptă;
- (b) nu sunt configurate pentru utilizări militare și nu sunt dotate cu echipamente sau accesorii special concepute ori modificate pentru utilizări militare; și
- (c) sunt certificate pentru utilizări civile de către autoritatea aeronautică civilă a unui stat membru al UE sau a unui stat participant la Aranjamentul de la Wassenaar.

Nota 2 ML10.d nu se aplică:

- (a) motoarelor de aviație concepute sau modificate pentru utilizări militare care au fost certificate pentru utilizare la o «aeronavă civilă» de către autoritatea aeronautică civilă a unui stat membru al UE sau a unui stat participant la Aranjamentul de la Wassenaar sau componentelor special concepute pentru acestea;
- (b) motoarelor reversibile sau componentelor special concepute pentru acestea, cu excepția celor special concepute pentru «UAV».

Nota 3 În sensul ML10.a și ML10.d, componentele special concepute și echipamentele aferente pentru «aeronave» nemilitare sau pentru motoare de aviație modificate pentru utilizări militare se aplică numai pentru acele componente și echipamente militare aferente necesare modificării pentru utilizări militare.

Nota 4 În sensul ML10.a, utilizarea militară include: luptă, cercetare din aer, atac, instruire militară, sprijin logistic și transport și desantare de trupe sau echipamente militare.

Nota 5 ML10.a nu se aplică «aeronavelor» care întrunesc toate caracteristicile următoare:

- (a) au fost fabricate prima dată înainte de anul 1946;
- (b) nu încorporează produse specificate în Lista comună a UE cuprinzând produsele militare, cu excepția cazului în care produsele trebuie să respecte standardele de siguranță și de navigabilitate ale unui stat membru al UE sau ale unui stat participant la Aranjamentul de la Wassenaar; și
- (c) nu încorporează arme specificate în Lista comună a UE cuprinzând produsele militare, cu excepția cazului în care nu sunt funcționale și nu au capacitatea de a redeveni funcționale.

ML11

Echipamente electronice, «vehicule spațiale» și componente, care nu sunt specificate în altă parte în Lista comună a Uniunii Europene cuprinzând produsele militare, după cum urmează:

- (a) echipamente electronice special concepute pentru utilizări militare, precum și componente special concepute pentru acestea;

Notă ML11.a include:

- (a) echipamente electronice de contraacțiune și de contra-contraacțiune (adică echipamente concepute pentru introducerea semnalelor inutile sau semnalelor eronate în radar ori în receptoarele de radiocomunicații sau care împiedică sub orice formă recepția, funcționarea ori eficacitatea receptorilor electronice ale adversarului, inclusiv echipamentele aferente de contraacțiune ale acestuia), inclusiv echipamente de bruij și de combatere a bruijului;

▼ **M4**

- (b) tuburi cu reaccordare rapidă a frecvenței (agilitate de frecvență);
- (c) sisteme sau echipamente electronice concepute fie pentru supravegherea și controlul spectrului electromagnetic folosite pentru culegerea informațiilor militare sau pentru scopuri de securitate, fie pentru contracararea unor astfel de operațiuni de supraveghere și control;
- (d) echipamente subacvatice de contraacțiune, inclusiv echipamente acustice și magnetice de bruij și de inducere în eroare a adversarului, echipamente concepute să introducă semnale inutile sau eronate în receptoarele sonar;
- (e) echipamente pentru secretizarea prelucrării datelor, echipamente pentru secretizarea datelor și echipamente pentru secretizarea canalelor de transmisiuni și de semnalizare, utilizând procedee de cifrare;
- (f) echipamente de identificare, autentificare și cifrare, precum și echipamente pentru gestionare, generare și distribuție cifru;
- (g) echipamente de ghidare și navigație;
- (h) echipamente digitale de radiocomunicații cu dispersie troposferică;
- (i) demodulatoare digitale special concepute pentru obținerea informațiilor secrete sub formă de semnale;
- (j) «sisteme automate de comandă și control».

N.B. Pentru «software» asociat tehnologiilor radio bazate pe programe «software» (SDR) militare, a se vedea ML21.

- (b) echipamente de bruij pentru sisteme globale de navigație prin satelit (GNSS) și componente special concepute pentru acestea;
- (c) «vehicule spațiale» special concepute ori modificate pentru utilizări militare și componente pentru «vehicule spațiale» special concepute pentru utilizări militare.

ML12

Sisteme de arme cu energie cinetică de mare viteză și echipamente aferente, după cum urmează, precum și componente special concepute pentru acestea:

- (a) sisteme de arme cu energie cinetică special concepute pentru distrugerea sau pentru determinarea unei ținte să își abandoneze misiunea;
- (b) instalații de evaluare și testare special concepute și modele de testare pentru testarea dinamică a proiectilelor și a sistemelor cu energie cinetică, inclusiv ținte și aparatură de diagnosticare.

N.B. Pentru sistemele de arme care folosesc muniție subcalibru sau care folosesc numai propulsie chimică, precum și pentru muniția aferentă, a se vedea ML1-ML4.

Nota 1 ML12 include următoarele, atunci când sunt special concepute pentru sistemele de arme cu energie cinetică:

- (a) sisteme de lansare-propulsie capabile să accelereze mase mai mari de 0,1 g la viteze de peste 1,6 km/s, în regim de tragere simplu sau rapid;
- (b) echipamente pentru producerea puterii primare, blindajului electric, înmagazinarea energiei, controlul termic, condiționarea, comutarea sau manipularea combustibilului, interfețe electrice între sursa de putere, tun și alte funcții de comandă electrică a turelei;

▼ **M4**

(c) sisteme pentru descoperirea și urmărirea țintelor, conducerea focului sau pentru evaluarea gradului de distrugere a țintei;

(d) sisteme de autodirijare, dirijare sau de propulsie deviată (acelerație laterală) pentru proiectile.

Nota 2 ML12 se aplică sistemelor de arme care utilizează oricare dintre următoarele metode de propulsie:

(a) electromagnetică;

(b) electrotermică;

(c) cu plasmă;

(d) cu gaz ușor; sau

(e) chimică (în situația în care se utilizează în combinație cu oricare dintre cele de mai sus).

ML13

Echipe și construcții blindate sau de protecție și componente, după cum urmează:

(a) plăci de blindaj având oricare dintre următoarele:

1. fabricate conform unui standard ori specificații militare; sau
2. adecvate pentru utilizări militare;

N.B. Pentru veste antiglonț blindate, a se vedea ML13.d.2.

(b) construcții din materiale metalice sau nemetalice sau combinații ale acestora, special concepute pentru a asigura protecția balistică a sistemelor militare, precum și componente special concepute pentru acestea;

(c) căști militare fabricate în conformitate cu standarde sau specificații militare, ori cu standarde naționale comparabile și componente special concepute pentru acestea, (adică partea destinată protecției, căptușeala și bureții);

(d) veste antiglonț sau îmbrăcăminte de protecție și componente pentru acestea, după cum urmează:

1. veste antiglonț ușoare și îmbrăcăminte de protecție confecționate în conformitate cu standarde sau specificații militare ori echivalente, precum și componente special concepute pentru acestea;

Notă În sensul ML13.d.1, standardele sau specificațiile militare includ, cel puțin, specificațiile pentru protecția contra schijelor.

2. vestele antiglonț grele care oferă o protecție balistică egală sau mai mare decât nivelul III (NIJ 0101.06, iulie 2008) sau echivalentele naționale.

Nota 1 ML13.b include materiale special concepute pentru a realiza blindaje reactive la explozie sau pentru a construi adăposturi militare.

Nota 2 ML13.c nu se aplică căștilor convenționale din oțel, care nu sunt echipate cu, modificate sau concepute să accepte orice tip de dispozitiv accesoriu.

Nota 3 ML13.c și ML13.d nu se aplică vestelor de protecție, căștilor sau îmbrăcăminte de protecție, atunci când însoțesc utilizatorul în scopul protecției personale.

▼ **M4**

Nota 4 Singurele căști concepute special pentru personalul care dezamorsează bombe care sunt specificate la ML13 sunt cele special concepute pentru utilizări militare.

N.B.1: A se vedea, de asemenea, 1A005 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE.

N.B.2: Pentru «materiale fibroase și filamentare» utilizate la fabricarea vestelor și căștilor de protecție, a se vedea 1C010 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE.

ML14

«Echipamente specializate pentru instruire militară» sau pentru simularea de scenarii militare, simulatoare special concepute pentru antrenamentul utilizării armelor și armamentului specificate la ML1 sau ML2, precum și componente și accesorii special concepute pentru acestea.

Notă tehnică

Termenul «echipament specializat pentru instruire militară» include tipurile militare de echipamente de instruire pentru atac, zbor operațional, descoperire ținte radar, generare de ținte radar, executare a tragerilor, acțiuni de luptă antisubmarin, simulatoare de zbor (inclusiv centrifuge rotative pentru antrenamentul piloților sau astronautilor), simulatoare radar, de zbor instrumental, de navigație, de lansare a rachetelor, de echipamente țintă, de «aeronave» teleghidate, simulatoare de armament, simulatoare de «aeronave» nepilotate precum și unități mobile de instrucție și echipamente de instrucție pentru operații militare terestre.

Nota 1 ML14 include generatoare de imagine și sisteme interactive cu mediul pentru simulatoare atunci când sunt special concepute sau modificate pentru utilizări militare.

Nota 2 ML14 nu se aplică echipamentelor special concepute pentru antrenament în utilizarea armelor de vânătoare sau sport.

ML15

Echipamente pentru formarea de imagini sau de contra-acțiune, după cum urmează, special concepute pentru utilizări militare, precum și componente și accesorii special concepute pentru acestea:

- (a) echipamente de înregistrare și prelucrare a imaginii;
- (b) camere fotografice și de filmat, echipamente fotografice și echipamente de prelucrare a filmelor;
- (c) echipamente intensificatoare de imagine;
- (d) echipamente de obținere a imaginilor în infraroșu sau spectru termic;
- (e) echipamente senzor radar de formare a imaginii;
- (f) echipamente de contraacțiune sau de contra-contraacțiune pentru echipamentele specificate la ML15.a-ML15.e.

Notă ML15.f include echipamente concepute să perturbe funcționarea sau eficacitatea sistemelor militare de formare a imaginii sau să reducă la minimum asemenea efecte perturbatoare.

Nota 1 În cadrul ML15 termenul «componente special concepute» include următoarele produse, atunci când sunt special concepute pentru utilizări militare:

▼ **M4**

- (a) tuburi convertoare de imagine în infraroșu;
- (b) tuburi intensificatoare de imagine (altele decât cele din prima generație);
- (c) plăcuțe microcanal;
- (d) tuburi de camere TV pentru nivel de luminozitate scăzută;
- (e) rețele de detectoare (inclusiv sisteme electronice de interconectare sau citire);
- (f) tuburi de camere TV piroelectrice;
- (g) sisteme de răcire pentru sistemele de formare a imaginii;
- (h) obturatoare cu declanșare electrică de tip fotocromic sau electrooptic având un timp de obturare mai mic de 100 μs, cu excepția obturatoarelor care constituie o parte esențială a unei camere ultrarapide;
- (i) invertoare de imagine cu fibre optice;
- (j) fotocatozi din semiconductori compuși.

Nota 2 ML15 nu se aplică «tuburilor intensificatoare de imagine din prima generație» sau echipamentelor special concepute să funcționeze cu «tuburi intensificatoare de imagine din prima generație».

N.B. Pentru clasificarea dispozitivelor de ochire pentru arme care încorporează «tuburi intensificatoare de imagine din prima generație» a se vedea ML1, ML2 și ML5.a.

N.B. A se vedea de asemenea rubricile 6A002.a.2 și 6A002.b din Lista de produse cu dublă utilizare a UE.

ML16 **Produse forjate, turnate și alte semifabricate, special concepute pentru produsele specificate la ML1-ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 sau ML19**

Notă ML16 se aplică semifabricatelor atunci când sunt identificabile prin compoziția materialului, geometrie sau funcționare.

ML17 **Alte echipamente, materiale și «biblioteci», după cum urmează, precum și componente special concepute pentru acestea:**

- (a) aparate autonome de imersiune și de deplasare sub apă, după cum urmează:
  1. aparate (de reîmprospătare a aerului) cu circuit închis sau semîncchis special concepute pentru utilizări militare (de exemplu care sunt special concepute să fie nemagnetice);
  2. componente special concepute pentru a fi folosite în transformarea pentru utilizări militare a aparatelor cu circuit deschis;
  3. articole concepute exclusiv pentru utilizări militare împreună cu aparate autonome de imersiune și de deplasare sub apă;
- (b) echipamente pentru construcții, special concepute pentru utilizări militare;
- (c) accesorii, acoperiri și tratamente pentru suprimarea semnăturii (caracteristicilor specifice), special concepute pentru utilizări militare;

▼ M4

(d) echipamente pentru unități de geniu, special concepute pentru a fi folosite în zona operațiilor militare;

(e) «roboți», controlere de «roboți» și «efectori-terminali» pentru «roboți», având oricare din următoarele caracteristici:

1. sunt special concepuți pentru utilizări militare;
2. sunt prevăzuți cu mijloace de protecție a conductelor hidraulice împotriva perforărilor din exterior datorate schijelor (de exemplu încorporând conducte cu autoetanșare) și concepuți pentru a folosi fluide hidraulice cu puncte de aprindere la o temperatură mai mare de 839 K (566 °C); sau
3. sunt special concepuți sau calificați pentru a funcționa în condiții de mediu supus acțiunii impulsurilor electromagnetice (EMP);

Notă tehnică

Impulsul electromagnetic (EMP) nu se referă la interferența accidentală cauzată de radiația electromagnetică a echipamentelor aflate în apropiere (de exemplu mașini, electrocasnice sau electronice) ori de fulgere.

(f) «biblioteci» (baze de date conținând parametri tehnici) special concepute pentru utilizări militare, împreună cu echipamentele specificate în Lista comună a Uniunii Europene cuprinzând produsele militare;

(g) echipamente de generare a puterii nucleare sau echipamente de propulsie, inclusiv «reactoare nucleare», special concepute pentru utilizări militare și componente ale acestora special concepute sau «modificate» pentru utilizări militare;

(h) echipamente și materiale, acoperite sau tratate pentru suprimarea semnăturii (caracteristicilor specifice), special concepute pentru utilizări militare, altele decât cele specificate în altă parte în Lista comună a Uniunii Europene cuprinzând produsele militare;

(i) simulatoare special concepute pentru «reactoare nucleare» militare;

(j) ateliere mobile de reparații special concepute sau «modificate» pentru întreținerea și repararea echipamentelor militare;

(k) generatoare de energie pentru câmpul de luptă special concepute sau «modificate» pentru utilizări militare;

(l) containere special concepute sau «modificate» pentru utilizări militare;

(m) feriboturi, altele decât cele specificate în altă parte în Lista comună a Uniunii Europene cuprinzând produsele militare, poduri și pontoane special concepute pentru utilizări militare;

(n) modele de test special concepute pentru «dezvoltarea» produselor specificate la ML4, ML6, ML9 sau ML10;

(o) echipamente de protecție laser (de exemplu, protecția ochilor și a senzorilor) special proiectate pentru utilizări militare;

(p) «pile de combustie», altele decât cele specificate în altă parte în Lista comună a Uniunii Europene cuprinzând produsele militare, special concepute sau «modificate» pentru utilizări militare.

▼ **M4**Note tehnice

1. În sensul ML17, termenul «bibliotecă» (bază de date conținând parametri tehnici) semnifică o colecție de informații tehnice de natură militară, a cărei consultare permite îmbunătățirea performanțelor echipamentelor sau sistemelor militare.
2. În sensul ML17, termenul «modificat» semnifică orice modificări structurale, electrice, mecanice sau de altă natură care furnizează unui produs nemilitar capacități echivalente cu cele ale unui produs special conceput pentru utilizări militare.

ML18

Echipamente de producție și componente, după cum urmează:

- (a) echipamente de «producție» special concepute sau modificate pentru «producția» produselor specificate în Lista comună a Uniunii Europene cuprinzând produsele militare, precum și componente special concepute pentru acestea;
- (b) instalații special concepute pentru testare în condiții de mediu înconjurător și echipamente special concepute pentru acestea, pentru omologarea, calificarea sau încercarea produselor specificate în Lista comună a Uniunii Europene cuprinzând produsele militare.

Notă tehnică

În sensul ML18, termenul «producție» include proiectarea, examinarea, producția, testarea și verificarea.

Notă ML18.a și ML18.b includ următoarele echipamente:

- (a) instalații de nitrare de tip continuu;
- (b) echipamente sau aparate de încercare utilizând forța centrifugă, având oricare dintre următoarele caracteristici:
  1. sunt acționate de un motor sau motoare având puterea nominală mai mare de 298 kW (400 CP);
  2. sunt capabile de a suporta o sarcină utilă de 113 kg sau mai mare; sau
  3. sunt capabile de a imprima o accelerație centrifugă de 8 g sau mai mare, la o sarcină utilă de 91 kg sau mai mare;
- (c) prese de deshidratare;
- (d) prese de extrudare cu șurub, special concepute sau modificate pentru extrudarea explozivilor militari;
- (e) mașini de tăiat pentru dimensionarea încărcăturilor de propulsie extrudate;
- (f) tamburi rotativi (cuve rotative) având un diametru de 1,85 m sau mai mare și o capacitate de peste 227 kg;
- (g) amestecătoare cu acțiune continuă pentru încărcături solide de propulsie;
- (h) mori folosind energia fluidelor pentru măcinarea grosieră sau fină a ingredientelor pentru explozivi militari;
- (i) echipamente pentru obținerea atât a sfericității, cât și a uniformității dimensiunilor particulelor din pulberile metalice cuprinse în ML8.c.8;
- (j) convertoare folosind curenți de convecție pentru transformarea materialelor cuprinse în ML8.c.3.

▼ **M4**

ML19

Sisteme de arme cu energie dirijată (DEW), echipamente aferente sau de contraacțiune și modele de testare, după cum urmează, precum și componente special concepute pentru acestea:

- (a) sisteme «laser» special concepute pentru distrugerea sau pentru determinarea unei ținte să-și abandoneze misiunea;
- (b) sisteme cu fascicul de particule capabile de distrugerea sau de determinarea unei ținte să-și abandoneze misiunea;
- (c) sisteme de radio frecvență (RF) de înaltă putere capabile de distrugerea sau de determinarea unei ținte să-și abandoneze misiunea;
- (d) echipamente special concepute pentru detectarea, identificarea sau apărarea contra sistemelor specificate la ML19.a-ML19.c;
- (e) modele pentru teste fizice pentru sistemele, echipamentele și componentele specificate la ML19;
- (f) sisteme «laser» special concepute pentru a provoca orbirea permanentă asupra privirii neprotejate, adică asupra ochilor descoperiți sau asupra celor care au dispozitive pentru corecția vederii.

Nota 1 Sistemele DEW specificate la ML19 includ sistemele a căror performanță derivă din utilizarea controlată a:

- (a) «laserilor» de putere suficientă pentru a realiza distrugerii similare celor realizate de muniția convențională;
- (b) acceleratoarelor de particule care proiectează un fascicul de particule încărcate sau neutre cu putere de distrugere;
- (c) emițătoarelor de fascicule de radiofrecvență în impulsuri de putere mare sau de putere medie ridicată care produc câmpuri suficient de intense pentru a scoate din uz circuitele electronice ale unei ținte aflate la distanță.

Nota 2 ML19 include următoarele echipamente, atunci când sunt special concepute pentru sisteme DEW:

- (a) echipamente pentru producerea puterii primare, înmagazinarea sau comutarea energiei, condiționarea puterii ori manipularea combustibilului;
- (b) sisteme pentru descoperirea sau urmărirea țintei;
- (c) sisteme capabile să evalueze avarierea, distrugerea sau abandonarea misiunii de către țintă;
- (d) echipamente de dirijare, propagare sau focalizare a fasciculului;
- (e) echipamente cu posibilitatea de baleiere rapidă a fasciculului pentru operațiunile rapide asupra țintelor multiple;
- (f) sisteme optice adaptive și dispozitive de conjugare a fazei;
- (g) injectoare de curent pentru fascicule cu ioni negativi de hidrogen;
- (h) componente de acceleratoare «calificate pentru utilizări spațiale»;
- (i) echipamente pentru emiterea sub formă de con a fasciculelor de ioni negativi;
- (j) echipamente pentru controlul și orientarea unui fascicul de ioni de înaltă energie;
- (k) folii «calificate pentru utilizări spațiale» destinate neutralizării fasciculelor de izotopi negativi de hidrogen.

▼ **M4**

ML20 **Echipeamente criogenice și «supraconductoare», după cum urmează, precum și componente și accesorii special concepute pentru acestea:**

- (a) echipamente special concepute sau configurate pentru a fi instalate pe un vehicul pentru misiuni militare terestre, navale, aeriene sau spațiale, capabile să funcționeze din mișcare și să producă ori să mențină temperaturi sub 103 K (-170 °C);

Notă ML20.a include sisteme mobile care încorporează sau folosesc accesorii sau componente fabricate din materiale nemetalice sau electroizolante, cum ar fi materialele plastice sau materialele impregnate cu rășini epoxidice.

- (b) echipamente electrice «supraconductoare» (mașini rotative și transformatoare), special concepute sau configurate pentru a fi instalate pe un vehicul pentru misiuni militare terestre, navale, aeriene sau spațiale și capabile să funcționeze din mișcare.

Notă ML20.b nu se aplică generatoarelor homopolare hibride de curent continuu care au armături metalice obișnuite cu un singur pol și care se rotesc într-un câmp magnetic produs de înfășurările supraconductoare, dacă aceste înfășurări reprezintă singura componentă supraconductoare a generatorului.

ML21 **«Software», după cum urmează:**

- (a) «software» special conceput sau modificat pentru «dezvoltarea», «producția» sau «utilizarea» echipamentelor, materialelor sau «software» specificate în Lista comună a Uniunii Europene cuprinzând produsele militare;
- (b) «software» specific, altul decât cel specificat la ML21.a, după cum urmează:
1. «software» special conceput pentru utilizări militare și special conceput pentru modelarea, simularea sau evaluarea sistemelor de arme militare;
  2. «software» special conceput pentru utilizări militare și special conceput pentru modelarea sau simularea scenariilor de operații militare;
  3. «software» pentru determinarea efectelor armelor convenționale, nucleare, chimice sau biologice;
  4. «software» special conceput pentru utilizări militare și special conceput pentru aplicații de comandă, comunicații, control și informații (C³I) sau de comandă, comunicații, control, computer și informații (C⁴I);
- (c) «software» care nu este specificat la ML21.a sau ML21.b, special conceput ori modificat să permită echipamentelor care nu sunt specificate în Lista comună a Uniunii Europene cuprinzând produsele militare, să îndeplinească funcțiile militare ale echipamentelor specificate în Lista comună a Uniunii Europene cuprinzând produsele militare.

ML22 **«Tehnologie», după cum urmează:**

- (a) «tehnologie», alta decât cea specificată la ML22.b, care este «necesară» pentru «dezvoltarea», «producția» sau «utilizarea» produselor specificate în Lista comună a Uniunii Europene cuprinzând produsele militare.
- (b) «tehnologie», după cum urmează:
1. «tehnologie» «necesară» pentru proiectarea, asamblarea componentelor și pentru funcționarea, întreținerea și reparația instalațiilor complete de producție pentru produsele specificate în Lista comună a Uniunii Europene cuprinzând produsele militare, inclusiv pentru componentele acestor instalații de producție care nu sunt specificate;

▼ **M4**

2. «tehnologie» «necesară» pentru «dezvoltarea» și «producția» armelor de calibru mic chiar dacă este utilizată pentru a produce reproduceri de arme de calibru mic de tip vechi;
3. «tehnologie» «necesară» pentru «dezvoltarea», «producția» sau «utilizarea» agenților toxici, echipamentului aferent sau componentelor specificate la ML7.a-ML7.g;
4. «tehnologie» «necesară» pentru «dezvoltarea», «producția» sau «utilizarea» «biopolimerilor» sau culturilor de celule specifice specificate la ML7.h;
5. «tehnologie» «necesară» exclusiv pentru încorporarea «biocatalizatorilor», specificați la ML7.i.1, în substanțe purtătoare militare sau în materiale militare.

Nota 1 «Tehnologia» «necesară» pentru «dezvoltarea», «producția» sau «utilizarea» produselor specificate în Lista comună a Uniunii Europene cuprinzând produsele militare rămâne sub control chiar și când se aplică produselor care nu sunt specificate în prezenta listă.

Nota 2 ML22 nu se aplică:

- (a) «tehnologiei» care reprezintă minimumul necesar pentru instalarea, operarea, întreținerea (verificarea) și repararea acelor produse care nu sunt supuse controlului sau ale acelor al căror export a fost autorizat prin licență;
- (b) «tehnologiei» care aparține «domeniului public», pentru «cercetări științifice fundamentale» sau informațiilor minime necesare pentru solicitarea brevetelor;
- (c) «tehnologiei» pentru dispozitive de propulsie cu inducție magnetică în sistem continuu pentru transporturi civile.

DEFINIȚIILE TERMENILOR UTILIZAȚI ÎN PREZENTA LISTĂ

În continuare sunt enumerate definițiile termenilor utilizați în prezenta listă, în ordinea alfabetică din limba română.

Nota 1 Definițiile se aplică peste tot în cuprinsul listei. Trimiterile au un rol pur consultativ și nu au nici un efect asupra aplicării universale a termenilor definiți în cuprinsul listei.

Nota 2 Termenii și expresiile din lista de definiții preiau accepțiunea definită numai în cazurile în care sunt plasate între ghilimele duble («»). Definițiile termenilor între ghilimele simple («») sunt date într-o notă tehnică cu privire la articolul respectiv. În toate celelalte cazuri, termenii și expresiile sunt folosite în sensul definițiilor general acceptate (de dicționar).

ML7 «Adaptat pentru utilizare de război»:

Orice modificare sau selecție (cum ar fi alterarea purității, stabilității la depozitare, virulenței, caracteristicilor de diseminare sau rezistenței la radiații ultraviolete) destinată să crească eficiența în producerea de vătămări asupra oamenilor sau animalelor, de degradări ale echipamentelor ori de distrugerii ale culturilor sau mediului înconjurător.

ML8 «Aditivi»

Substanțe utilizate în prepararea explozivilor în scopul îmbunătățirii proprietăților lor.

▼ **M4**

- ML8, 10, 14   **«Aeronavă»**
 Vehicul aerian cu aripi fixe, cu aripi cu geometrie variabilă, cu aripi rotative (elicopter), cu rotor pivotant sau cu aripi pivotante.
- ML4, 10   **«Aeronavă civilă»**
 Acea «aeronavă» care, potrivit destinației sale, este înregistrată în listele cu certificatele de navigabilitate aeriană, publicate de autoritățile aviației civile, și este utilizată în zboruri pe rute interne sau internaționale comerciale ori este destinată unei utilizări civile legale, particulare sau de afaceri.
- ML7   **«Agenți pentru combaterea dezordinii publice»**
 Substanțe care, în anumite condiții de utilizare în scopul combaterii dezordinii publice, produc rapid asupra oamenilor efecte fizice iritante sau incapacitante care dispar la scurt timp după terminarea expunerii. (Substanțele lacrimogene sunt o subclasă a «agenților pentru combaterea dezordinii publice».)
- ML7, 22   **«Biocatalizatori»**
 Enzime pentru reacții chimice sau biochimice specifice sau alți compuși biologici care se leagă de agenții chimici de război și accelerează viteza de degradare a acestora.
Notă tehnică
 «Enzime» înseamnă «biocatalizatori» pentru reacții chimice specifice sau biochimice specifice.
- ML7, 22   **«Biopolimeri»**
 Macromolecule biologice, după cum urmează:
 (a) enzime pentru reacții chimice sau biochimice specifice;
 (b) anticorpi monoclonali, policlonali sau antiidiotipici;
 (c) receptori special concepuți sau special prelucrați.
Note tehnice
 1. «Anticorpi antiidiotipici» înseamnă anticorpi care se leagă în situsurile de legătură ale antigenului specific ale altor anticorpi.
 2. «Anticorpi monoclonali» înseamnă proteine care se leagă la un singur situs antigenic și sunt produse de o singură clonă de celule.
 3. «Anticorpi policlonali» înseamnă un amestec de proteine care se leagă la antigenul specific și care sunt produse de mai mult de o clonă de celule.
 4. «Receptori» înseamnă structuri biologice macromoleculare capabile de legare a liganzilor, legare care afectează funcțiile fiziologice.
- ML19   **«Calificat pentru utilizare spațială»**
 Conceput, fabricat sau calificat prin testare reușită pentru a opera la altitudini mai mari de 100 km deasupra Pământului.
Notă Stabilirea faptului că un produs specific este «calificat pentru utilizare spațială» prin testare nu înseamnă că alte produse din aceeași serie de fabricație sau același model sunt «calificate pentru utilizare spațială» dacă nu sunt testate individual.
- ML22   **«Cercetare științifică fundamentală»**
 Activitate experimentală sau teoretică desfășurată în principal pentru obținerea de noi cunoștințe despre principiile fundamentale ale fenomenelor ori faptelor observabile și care nu este orientată în primul rând spre un scop sau obiectiv practic specific.

▼ M4**ML21, 22 «Dezvoltare»**

Este legată de toate fazele anterioare producției de serie, cum sunt: definirea concepției, cercetarea în vederea definirii proiectului, analiza proiectului, conceptele de proiectare, execuția și testarea de prototipuri, schemele pentru producția-pilot, datele de proiectare, procesul de transformare a datelor de proiectare într-un produs, proiectul de configurare, proiectele de integrare, planurile generale.

ML22 «Din domeniul public»

În sensul prezentei liste, înseamnă că «tehnologia» sau «software»-ul au devenit accesibile fără restricții privind difuzarea viitoare.

Notă: Restricțiile de copyright nu determină ca «tehnologia» sau «software»-ul să nu fie considerate «din domeniul public».

ML17 «Efectori terminali»

Clești, unități active de prelucrare și orice alt mijloc de prelucrare fixat pe placa de bază terminală a brațului de manipulare al unui «robot».

Notă tehnică

«Dispozitive destinate aplicării», referitor la piesa ce urmează a fi prelucrată, a forței de antrenare, a energiei de prelucrare sau a senzorilor.

ML8, 18 «Explozivi»

Substanțe sau amestecuri de substanțe lichide, solide ori gazoase care utilizate ca încărcături primare, auxiliare sau principale în componentele de luptă, la demolări sau la alte aplicații militare, sunt necesare pentru detonare.

ML8 «Încărcături de propulsie»

Substanțe sau amestecuri care reacționează chimic pentru a produce volume mari de gaze fierbinți la viteze controlate pentru a realiza un lucru mecanic.

ML4, 8 «Încărcături pirotehnice»

Amestecuri de combustibili și oxidanți solizi sau lichizi care, atunci când sunt aprinse, dezvoltă o reacție chimică energetică cu o viteză controlată pentru a produce timpi de întârziere specifici sau cantități determinate de căldură, zgomot, fum, radiații în spectrul vizibil sau infraroșu. Substanțele piroforice sunt o subclasă de materiale pirotehnice care nu conțin oxidanți, dar care se aprind spontan în contact cu aerul.

ML9, 19 «Laser»

Un ansamblu de componente în măsură să producă în timp și în spațiu lumină coerentă amplificată prin emisiune stimulată de radiație.

▼ **M4**

- ML 8   **«Materiale energetice»**
 Substanțe sau amestecuri care reacționează chimic pentru eliberarea energiei necesare scopului urmărit. «Explozivii», «încărcăturile pirotehnice» și «încărcăturile de propulsie» sunt subclase ale «materialelor energetice».
- ML13   **«Materiale fibroase și filamentare»**
 Includ:
 (a) monofilamente continue;
 (b) fire toarse și răsucite continue;
 (c) benzi, țesături, țesături groase și diverse panglici;
 (d) fibre tăiate, celofibre și materiale de protecție din fibre;
 (e) cristale fibroase, cu structură mono sau policristalină, de orice lungime;
 (f) poliamide aromatice neprelucrate.
- ML22   **«Necesar»**
 Atunci când se aplică «tehnologiei» sau «software»-ului, desemnează numai acea parte a «tehnologiei» sau «software»-ului care este esențială pentru atingerea sau depășirea parametrilor, caracteristicilor sau funcțiilor legate de performanțele supuse controlului. Aceste «tehnologii» «necesare» pot fi comune pentru diferite produse.
- ML 17   **«Pilă de combustie»**
 Dispozitiv electrochimic care convertește energia chimică direct în energie electrică în curent continuu (CC) prin consum de combustibil dintr-o sursă externă.
- ML8   **«Precursori»**
 Substanțe chimice specifice utilizate la fabricarea explozivilor militari.
- ML18,
21, 22   **«Producție»**
 Desemnează toate fazele de producție, respectiv: tehnologia de producție, fabricarea, integrarea, asamblarea (montarea), inspecția, testarea, asigurarea calității.
- ML17   **«Reactor nuclear»**
 Amestecuri de combustibili și oxidanți solizi sau lichizi care, atunci când sunt aprinse, dezvoltă o reacție chimică energetică cu o viteză controlată pentru a produce timp de întârziere specifici ori cantități determinate de căldură, zgomot, fum, radiații în spectrul vizibil sau infraroșu.
- ML17   **«Robot»**
 Un mecanism de manipulare, de tipul cu traiectorie continuă sau punct cu punct, care poate utiliza senzori și care prezintă toate caracteristicile următoare:
 (a) este multifuncțional;
 (b) este capabil să poziționeze sau să orienteze materiale, piese, scule sau dispozitive speciale prin intermediul unor mișcări variabile în spațiu tridimensional;
 (c) încorporează trei sau mai multe dispozitive de deservire cu buclă închisă sau deschisă, inclusiv motoarele pas cu pas; și
 (d) este dotat cu «programabilitate accesibilă utilizatorului» prin metoda de învățare/redare sau prin intermediul unui calculator electronic, care poate fi un controler logic programabil, adică fără intervenție mecanică.

▼ **M4**

Notă Definiția anterioară nu include următoarele dispozitive:

1. *mecanisme de manipulare cu comandă exclusiv manuală sau controlabile prin telecomandă;*
2. *mecanisme de manipulare cu secvență fixă, adică dispozitive mobile automatizate ale căror mișcări sunt programate și limitate prin mijloace mecanice. Mișcările programate sunt limitate mecanic prin folosirea opritoarelor fixe, cum ar fi camele sau tije. Succesiunea mișcărilor și alegerea traiectoriilor sau unghiurilor nu sunt variabile ori modificabile prin mijloace mecanice, electronice sau electrice;*
3. *mecanisme de manipulare cu secvență variabilă și cu comandă mecanică, adică dispozitive mobile automatizate, ale căror mișcări sunt programate și limitate prin mijloace mecanice. Mișcările programate sunt limitate mecanic prin folosirea opritoarelor fixe dar reglabile, cum ar fi camele sau tije. Succesiunea mișcărilor și alegerea traiectoriilor sau unghiurilor sunt variabile în limitele configurației programate. Variațiile sau modificările configurației programate (de exemplu: schimbarea camelor sau tijelor) pe una sau mai multe axe de mișcare sunt realizate exclusiv prin operații mecanice;*
4. *mecanisme de manipulare cu secvență variabilă ce nu sunt servoasistate, adică dispozitive mobile automatizate, ale căror mișcări sunt programate și limitate prin mijloace mecanice. Programul este variabil, dar secvența este inițiată numai de semnalul binar provenind de la dispozitivele electrice binare sau de la opritoarele reglabile cu limitare mecanică;*
5. *cărucioare macara cu platformă, definite ca sisteme de manipulare funcționând în coordonate carteziene, construite ca parte integrantă a unui ansamblu vertical de compartimente de înmagazinare și concepute pentru accesul la conținutul acestor compartimente în vederea stocării sau prelevării.*

ML11

«Sisteme automate de comandă și control»

Sisteme electronice, în care intră, este procesată și transmisă o informație esențială pentru o operațiune de luptă eficientă a unei grupări, formații majore, formații tactice, unități, nave, subunități sau a unor arme comandate. Aceasta se realizează prin utilizarea unui computer și a altor hardware specializate să sprijine funcționarea unei organizații militare de comandă și control. Principalele funcții ale unui sistem automat de comandă și control sunt: colectarea, acumularea, stocarea, procesarea automată și eficiență a informației; afișarea pe ecran a situației și circumstanțelor care afectează pregătirea și conducerea operațiunilor de luptă; calcule la nivel operativ și tactic pentru alocarea de resurse elementelor și grupărilor prin ordin operativ de luptă sau desfășurarea pentru luptă conform misiunii sau stadiului operațiunii; pregătirea datelor pentru aprecierea situației și luarea deciziei în orice punct pe timpul operațiunii sau luptei; simularea pe computer a operațiunilor de luptă.

ML21

«Software»

O colecție de unul sau mai multe «programe» ori «microprograme» stocate pe orice suport accesibil.

▼ **M4**

- ML 20   **«Supraconductor»**
- Se referă la materiale (adică metale, aliaje sau compuși), care-și pot pierde în totalitate rezistența electrică (adică pot căpăta o conductivitate electrică infinită și pot transporta curenți electrici foarte mari fără a produce căldură prin efectul Joule).
- «Temperatură critică» (uneori indicată ca temperatură de tranziție) a unui anumit material «supraconductor» este temperatura la care materialul își pierde total rezistența la trecerea curentului electric continuu.
- Notă tehnică*
- Starea «supraconductoare» a unui material este caracterizată individual de o «temperatură critică», un câmp magnetic critic, care este funcție de temperatură și de densitatea critică a curentului, care este în același timp funcție de câmpul magnetic și de temperatură.*
- ML22   **«Tehnologie»**
- Informații specifice necesare pentru «dezvoltarea», «producția» sau «utilizarea» unui produs. Informațiile iau forma de date tehnice sau asistență tehnică.
- Note tehnice*
1. «Datele tehnice» se prezintă sub forma unor planuri, diagrame, modele, formule, tabele, proiecte și specificații tehnice, manuale și instrucțiuni scrise sau înregistrate pe suporturi sau dispozitive, cum ar fi discuri, benzi, memorii numai pentru citire.
2. «Asistența tehnică» se prezintă sub formă de instrucțiuni, procedee practice, instruire, cunoștințe aplicate, servicii de consultanță. «Asistența tehnică» poate implica un transfer de «date tehnice».
- ML15   **«Tuburi intensificatoare de imagine din prima generație»**
- Tuburi cu focalizare electrostatică, utilizând la intrare și ieșire fibre optice sau plăcuțe cu suprafață din sticlă, fotocatozi multialcalini (S-20 sau S-25), fără a avea amplificare cu plăcuțe microcanal.
- ML21, 22   **«Utilizare»**
- Exploatarea, instalarea (inclusiv instalarea pe amplasament), întreținerea (verificarea), repararea, revizia generală și modernizarea.
- ML7   **«Vectori de expresie»**
- Purtători (de exemplu, o genă din plasmă sau un virus) utilizați pentru a introduce material genetic în celule gazdă.
- ML 11   **«Vehicul spațial»**
- Sateliți activi sau pasivi și sonde spațiale
- ML 10   **«Vehicule aeriene fără pilot» («UAV»)**
- Orice «aeronavă» capabilă să decoleze și să efectueze un zbor controlat, precum și să navigheze fără prezență umană la bord.
- ML10   **«Vehicule mai ușoare decât aerul»**
- Baloane și nave aeriene care utilizează pentru ridicare aer cald sau gaze mai ușoare decât aerul cum ar fi heliu sau hidrogen.